

Spoken Tutorial
IIT Bombay

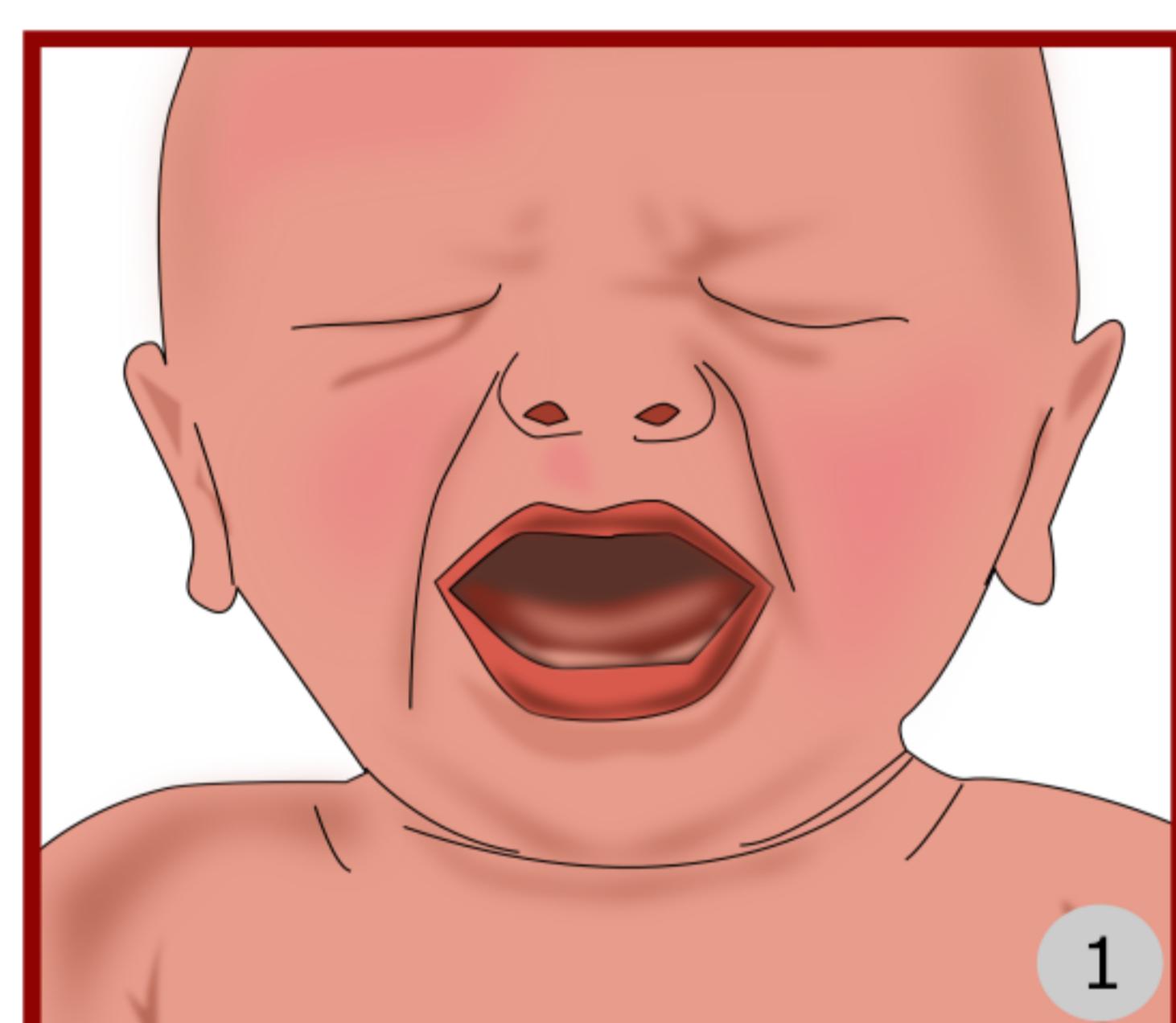
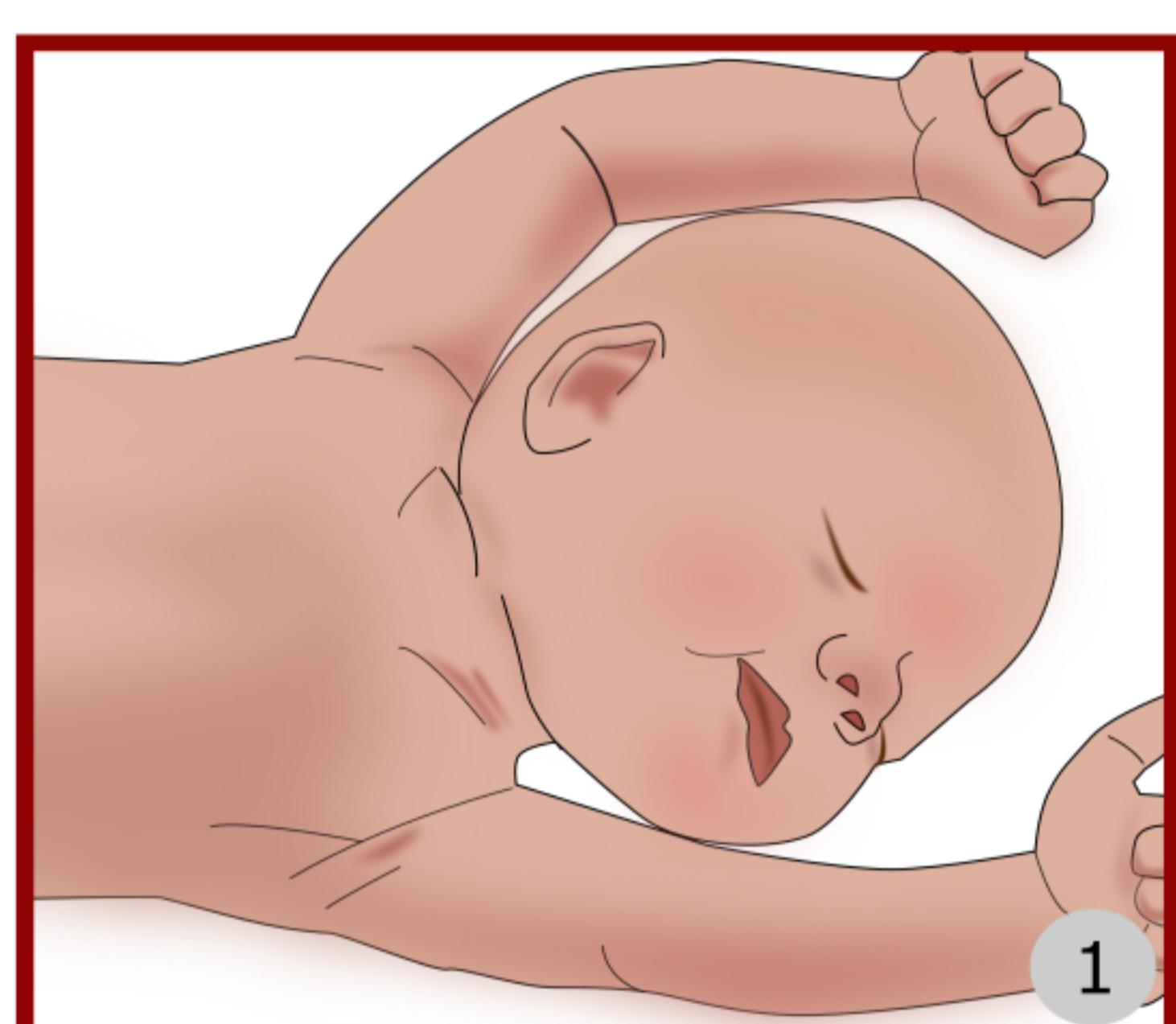
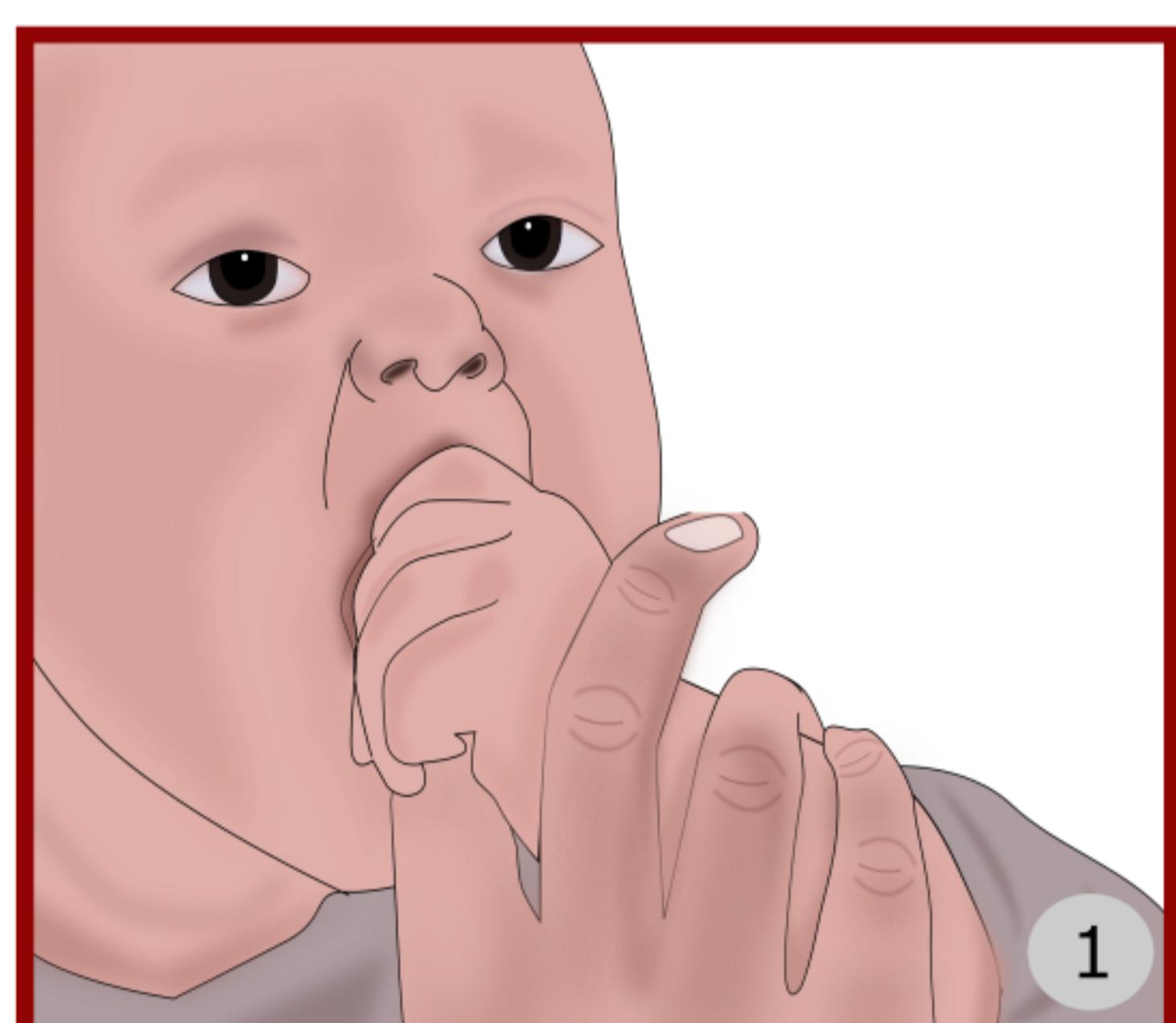
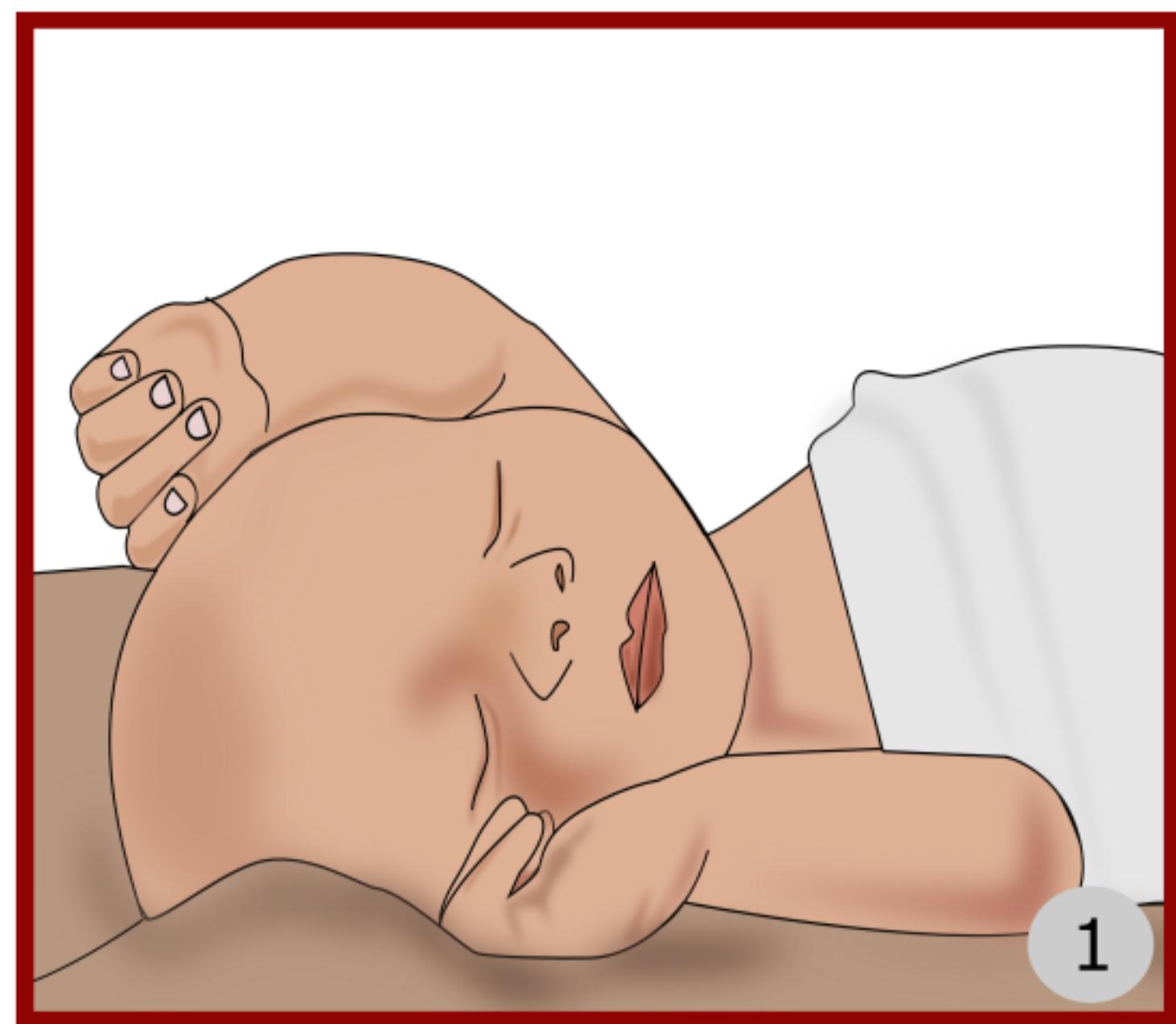
ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ಪೋಷಣ ಅಭಿಯಾನ
ಬಹಳಿಗೆ ಬಾಂಬೆ ಅವರ ಸ್ಕೋರ್ಕನ್ ಟ್ಯೂಟೋರಿಯಲ್
ಯೋಜನೆಯ ವರ್ತಿಯಿಂದ

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ - ಸಮಾಲೋಚನೆ
ಪ್ರಭಾವಶಾಲೆ ಸ್ಥಾಪನ ಸ್ಥಾಪನದ 45 ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸೂತ್ರಗಳು

1. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಶಿಶುವಿನ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲುತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಮಗು ಸೂಚಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ತಿಳಿದರೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಅಡ್ಡ ತೊಟ್ಟಿಲು ಹಿಡಿತ(cross cradle hold) ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಗುವಿಗೆ ಅತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಾಲುಣಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ತಡ ಮಾಡಿದರೆ ಮಗು ಹಸಿವಿನಿಂದ ತಾಳ್ಳೆ ಕಳೆದು ಅಳಲು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಮಗು ಮೊಲೆ ಕಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ / ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಲನ್ನು ಜಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತಾಯಿಯ ಆತರಕ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆ ಎನುವ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು: ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಶರೀರ ಅಥವಾ ತಲೆಯನ್ನು ಆಕಡೆ-ಈಕಡೆ ಅಲುಗಾಡಿಸುವುದು, ಆಕಳಿಸುವುದು, ಬಾಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು, ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸುವುದು, ಕ್ಯಾಯನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ.

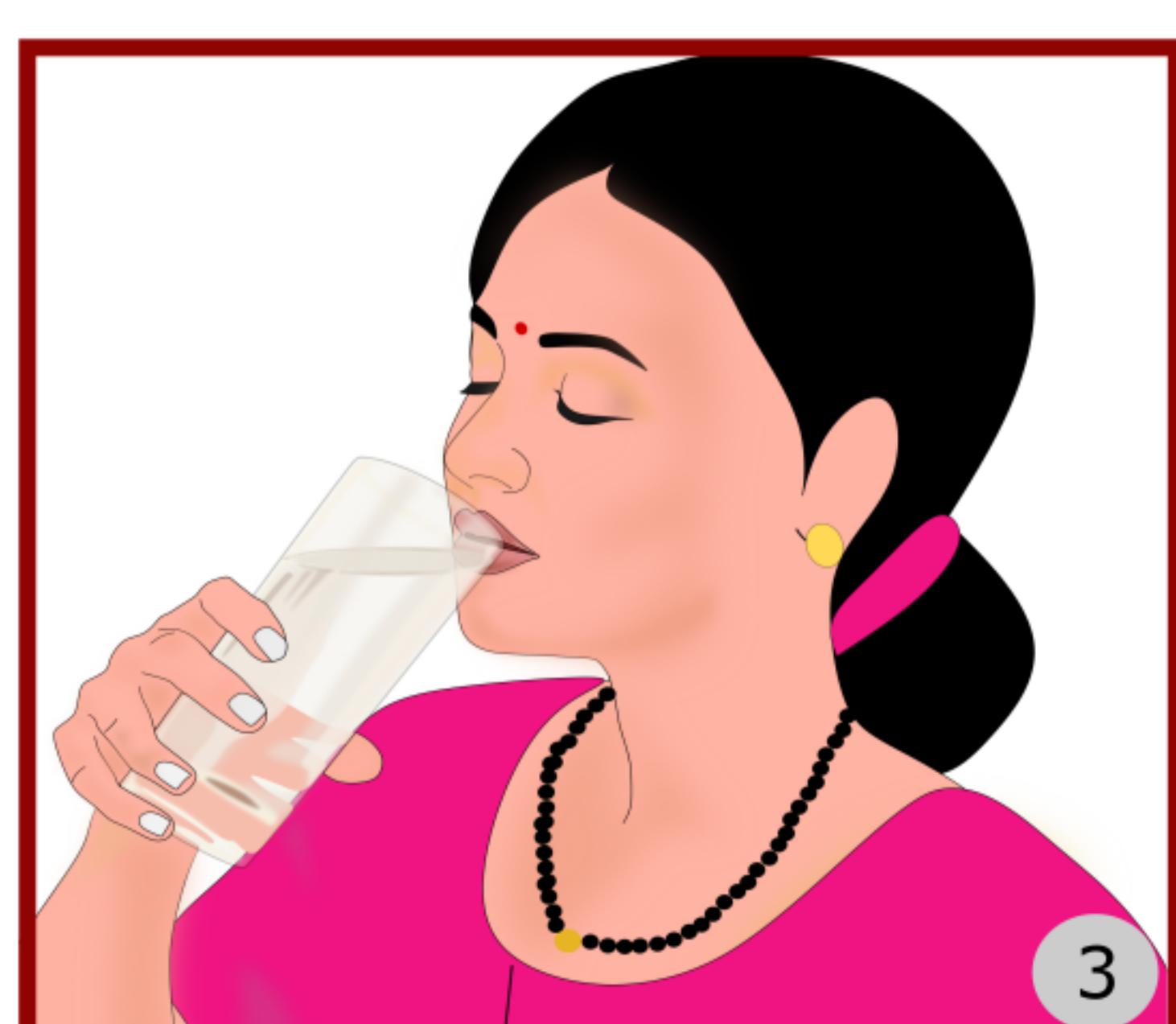

ತಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ತಯಾರಿಗಳು:

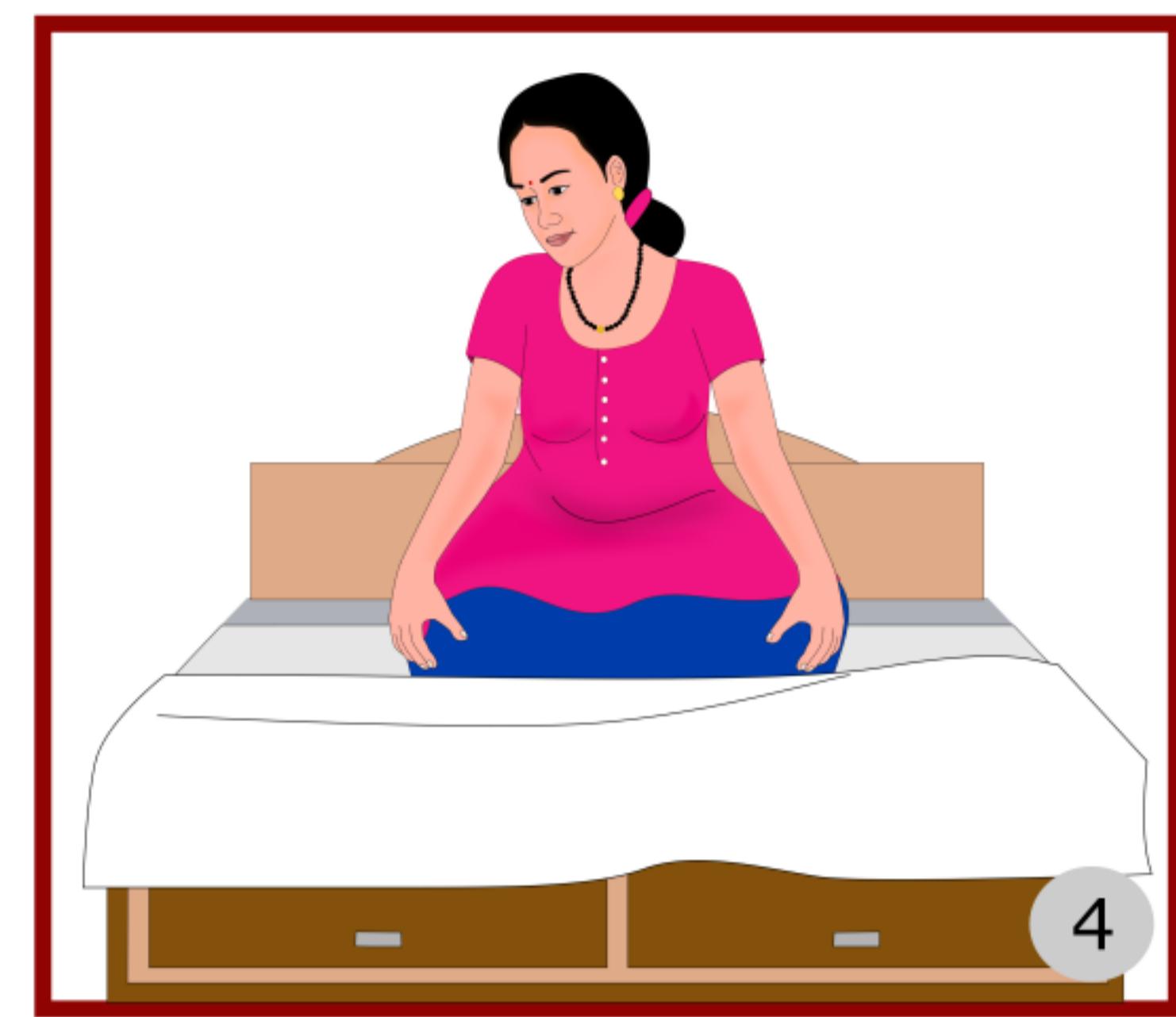
2. ಕ್ಯಾಯನ್ನು ಸಾಬೂನಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಒಣಿಸಬೇಕು.

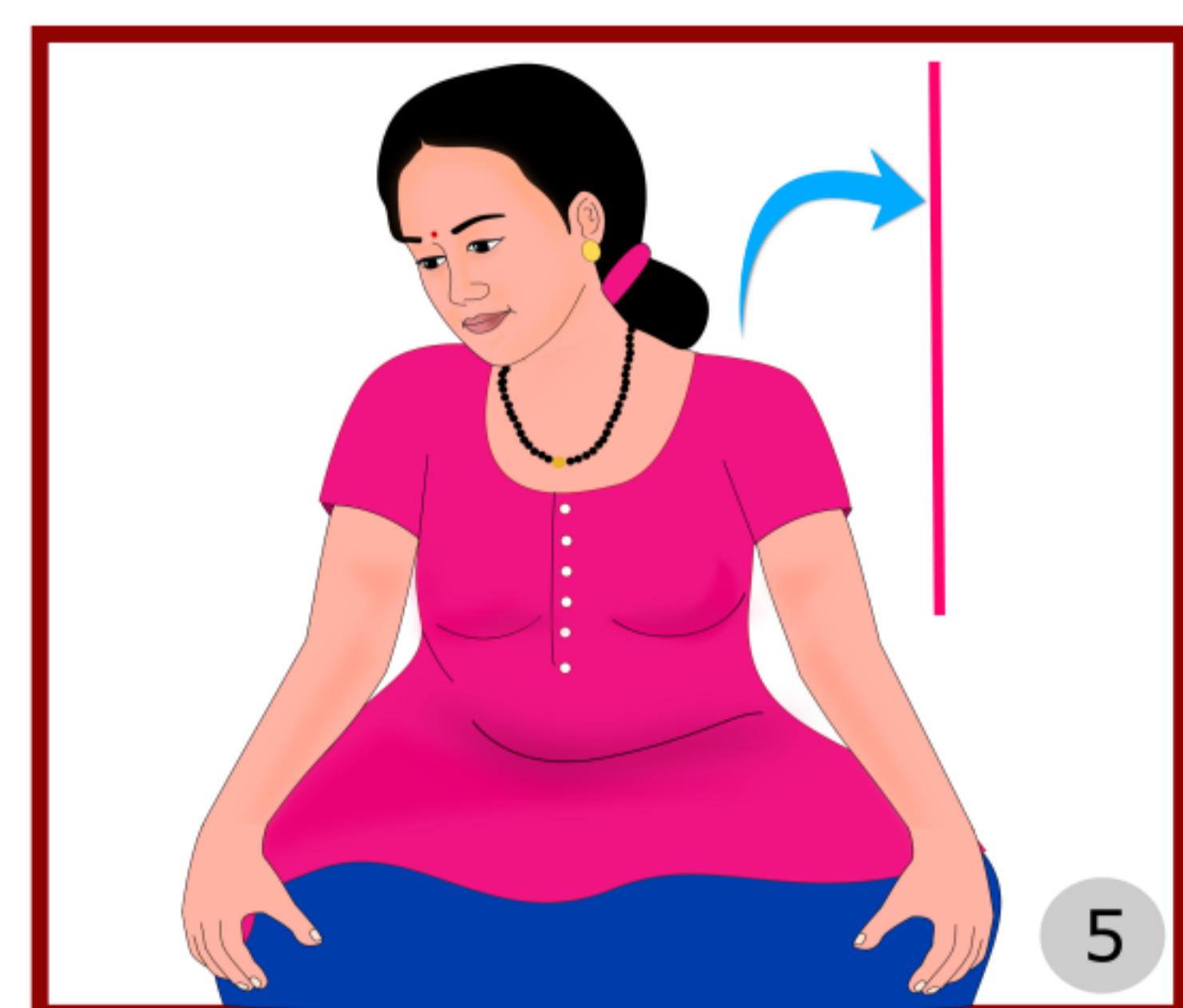
3. ಕಾದು ಆರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಕು.

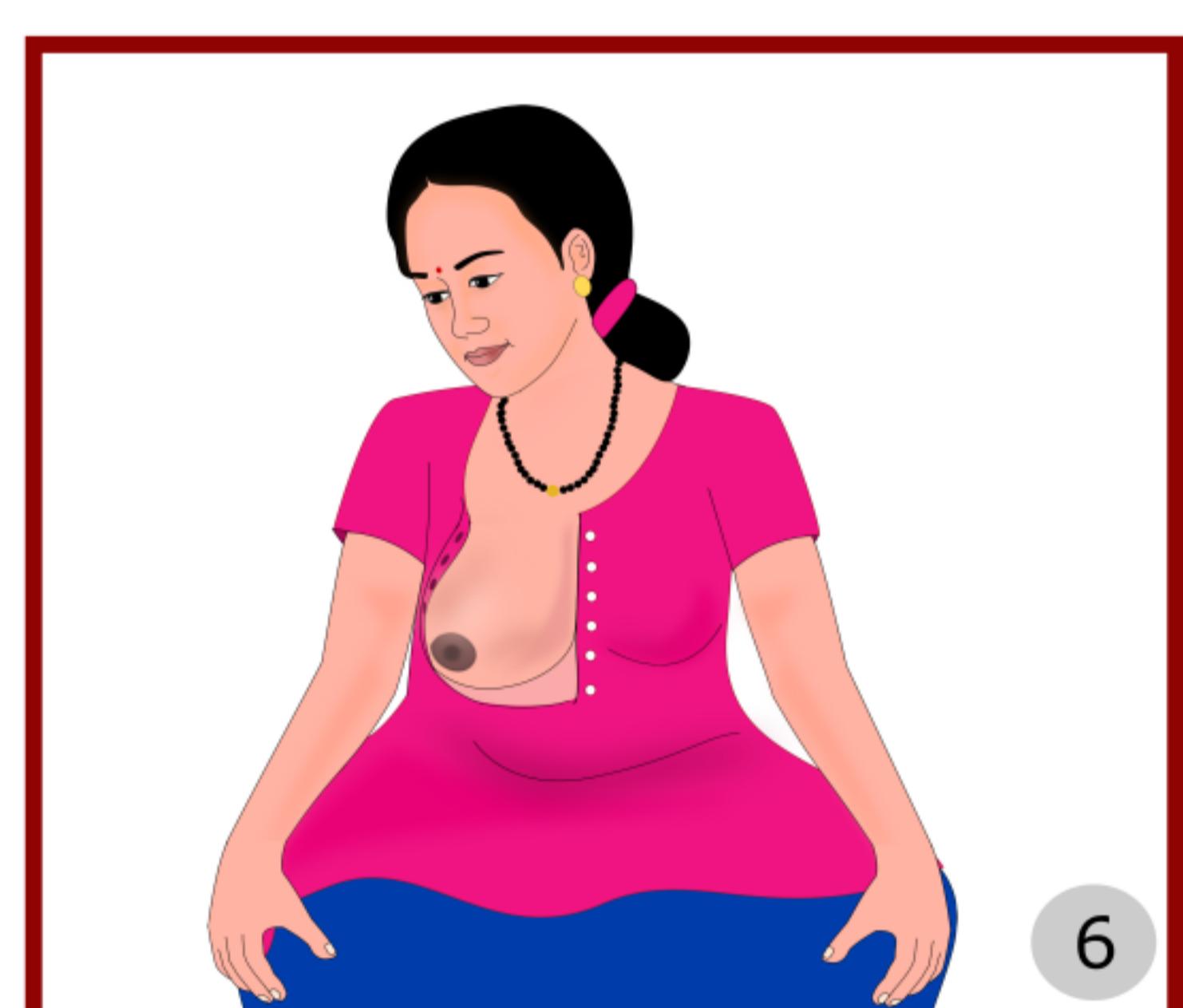
4. ತನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೇಲ, ಹಾಸಿಗೆ ಅಥವಾ ಖುಚ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಕೂರಬೇಕು.

5. ನೇರವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಆಸರೆಯನ್ನು (ಸಪ್ಲೋಟ್‌) ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಭುಜ ಆರಾಮವಾಗಿ ಸರಳ ಬಿಡಬೇಕು.

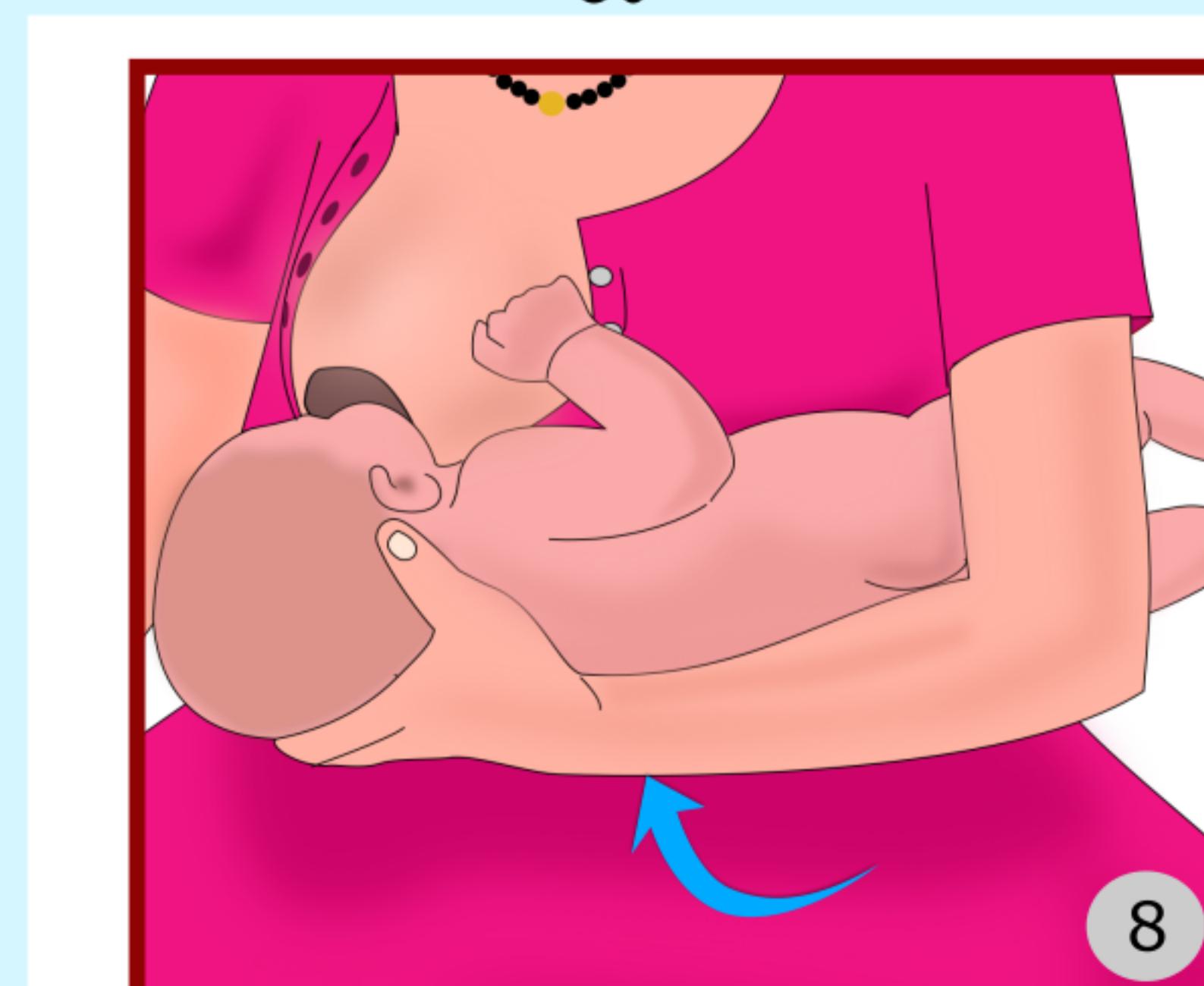
6. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಒಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು (ಬ್ಲೌಸ್, ಬಾರ್) ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಬೀಳುವ ಒತ್ತುಡಿಂದ ಸ್ತನದಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

7. ಹಾಲುಣಿಸುವಾಗ ಮನುವಿಗೆ ಹೊದಿಸಿರುವ ರಗ್ನು, ಟೋಪಿ, ಕ್ರೈಟ್, ಕಾಲ್‌ ಬೈಲ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಚೆಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಹಾಲುಣಿಸುವಾಗ ಮನುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ತಡೆಗೊಂಡೆ / ಅಡಚಣೆಯಾಗಬಹುದು. ಮನು ಹಾಲು ಜಗ್ಗಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮೆತ್ತನೆಯ ಬೆಜ್ಜನೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಹೊದಿಸಬೇಕು.

8. ತಾಯಿ ಹಾಲುಣಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಸ್ತನದಿಂದ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುತ್ತಾಳೋ ಆ ಕ್ಯಾಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯ ಕ್ಯಾಯಿಂದ ಮನುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು

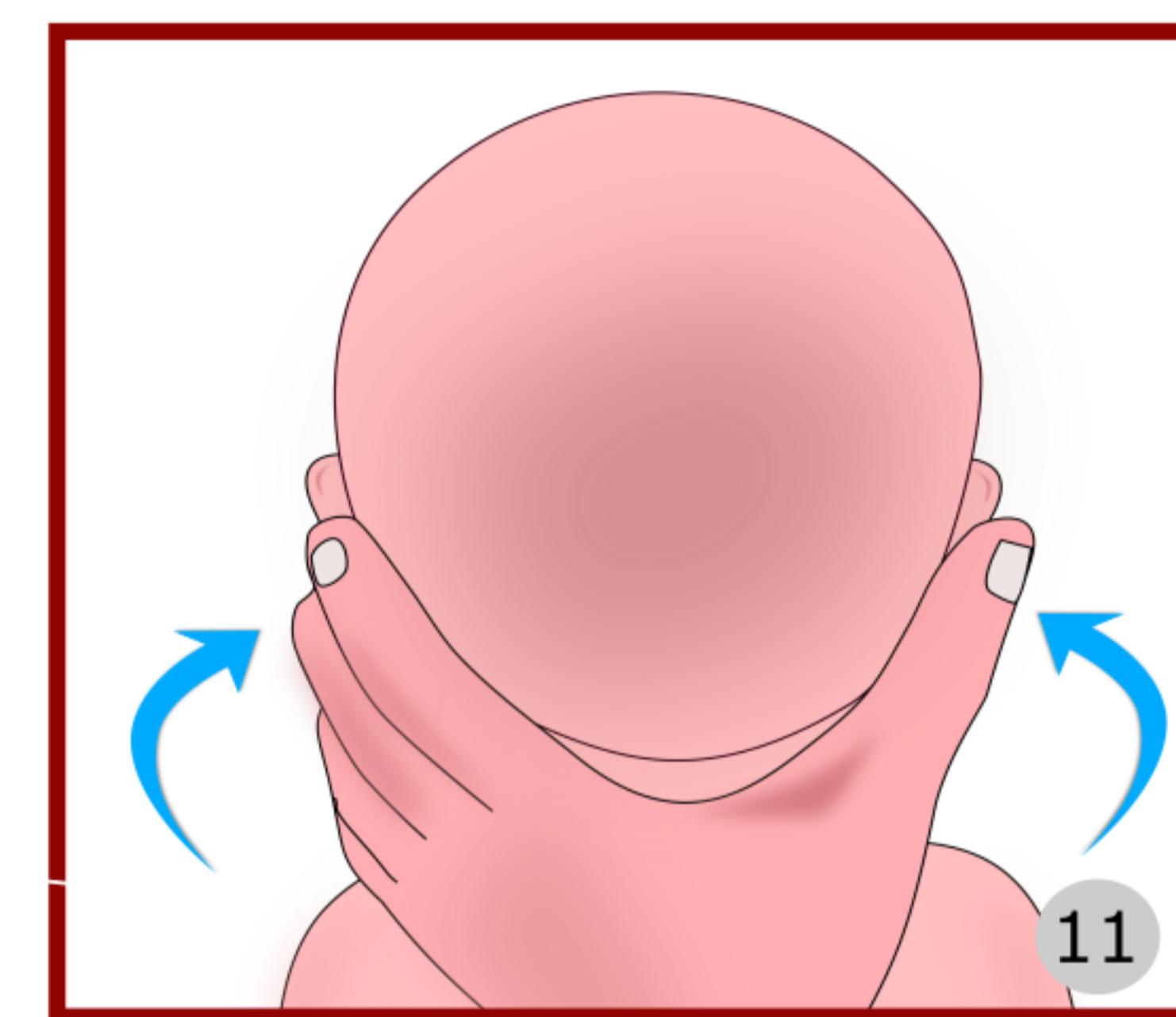
9. ತಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ಯಾವ ಕ್ಷಯಲ್ಲಿ
ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾಳೆ ಅದೇ ಕಡೆಯ ಕಂಕಳಲ್ಲಿ
ಮಗುವಿನ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು
ಸಾದ್ಯವಾದರೆ ಮೊಣ ಕ್ಷಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ
ಸೊಂಟವನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

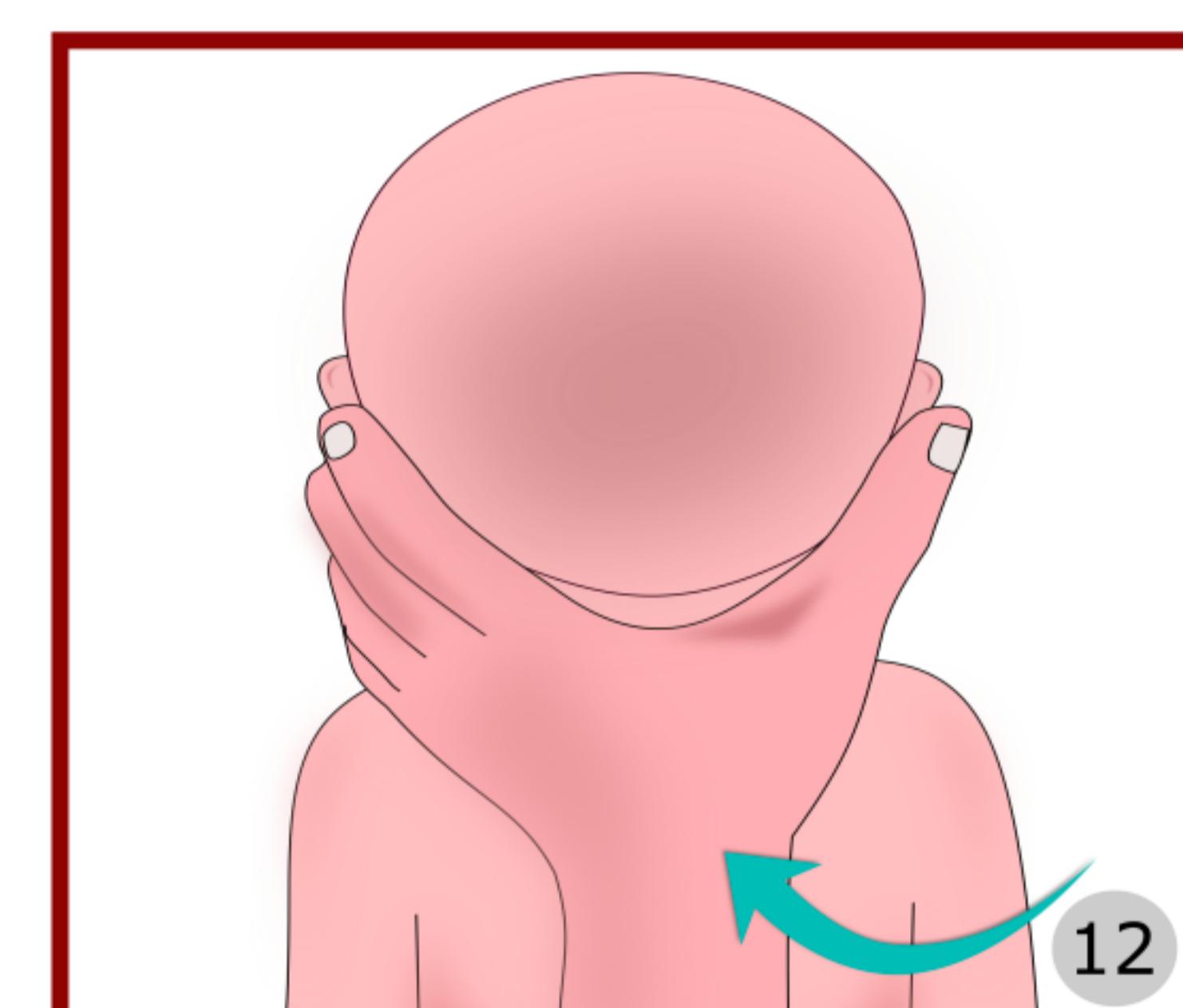
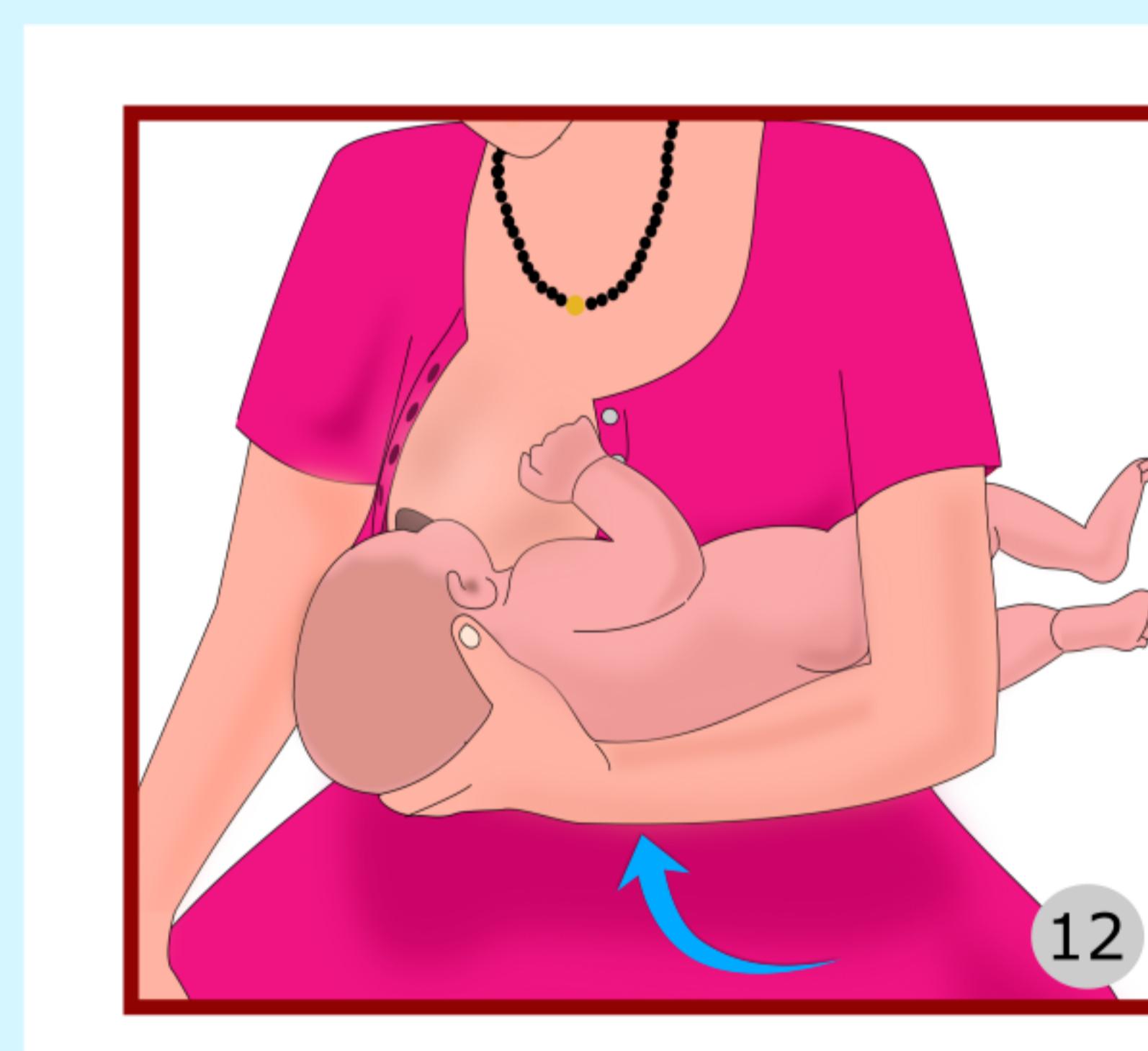
10. ಈ ರೀತಿ ಹಿಡಿದ ನಂತರ ತಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ⁹
ಸ್ತನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಹಾಗೂ ತಾನು ಬಗ್ಗಬಾರದು.

11. ತಾಯಿಯ ಹೆಬ್ಬಿರಳು ಮಗುವಿನ ಒಂದು ಕೆವಿಯ
ಹಿಂಬಾಗದ ಮೂಳೆಯ ಮೇಲಿರಬೇಕು ಮತ್ತು
ಲಾಳಿದ ಬೆರಳುಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಕೆವಿಯ ಹಿಂದಿನ
ಮೂಳೆಯ ಮೇಲಿರಬೇಕು.

12. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಣಿಕಟ್ಟು ಹಾಗು ಅಂಗ್ಯಯನ್ನು
ಮಗುವಿನ ತಲೆ ಮತ್ತು ಭುಜದ ಮಧ್ಯ ಇಡಬೇಕು.

ಮಗುವನ್ನು ಎದೆಹಾಲುಣಿಸಲು ಹೇಗೆ
ಹಿಡಿಯಬೇಕು?

13. ಮಗುವಿನ ಕೆವಿ ಭುಜ ಮತ್ತು ಸೊಂಟ ಒಂದೇ
ಸಮಶೋಲನೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

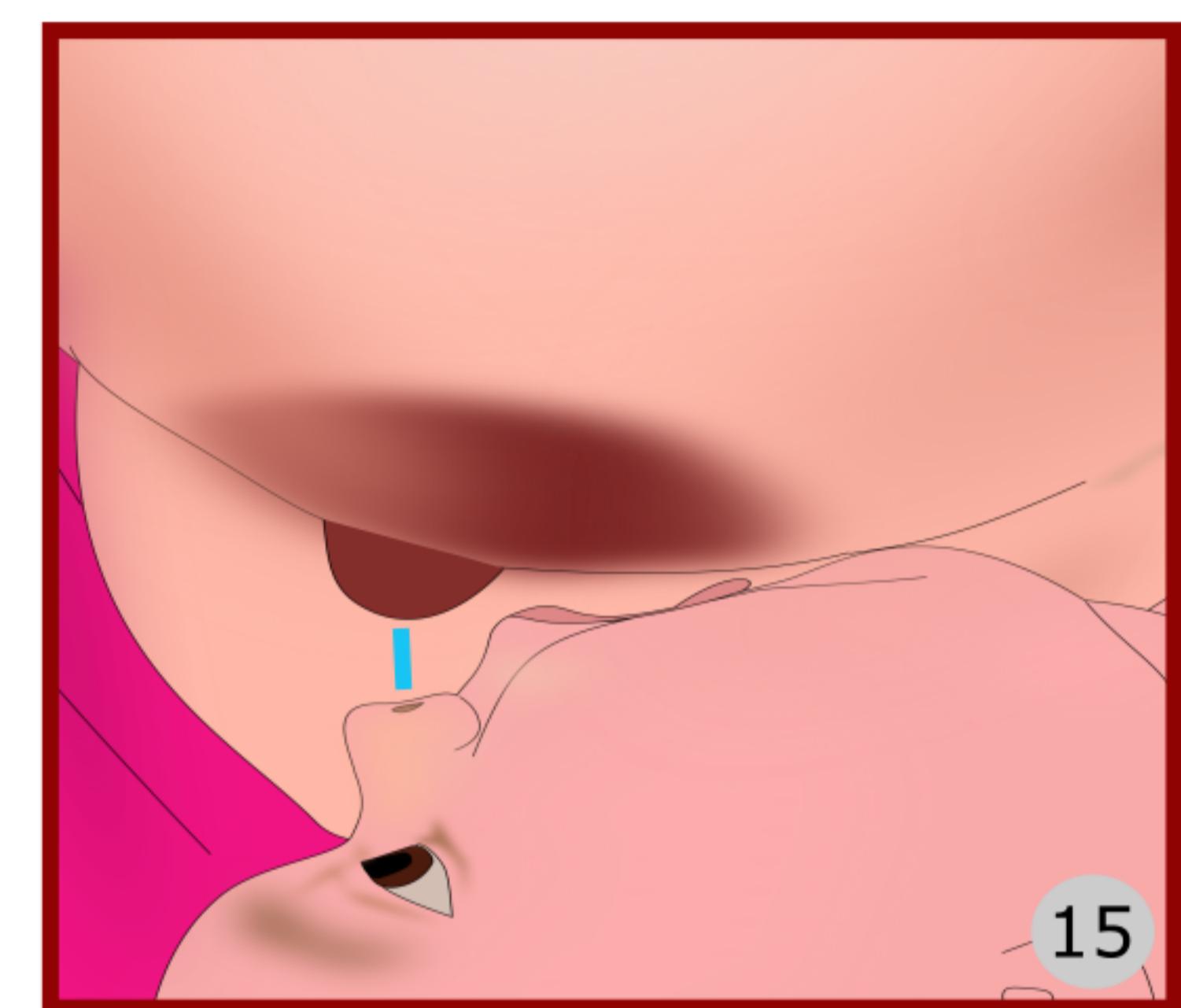

14. ಮಗುವಿನ ಹೊಟ್ಟೆ ತಾಯಿಯ ಎದೆಗೆ ತಾಗಬೇಕು.

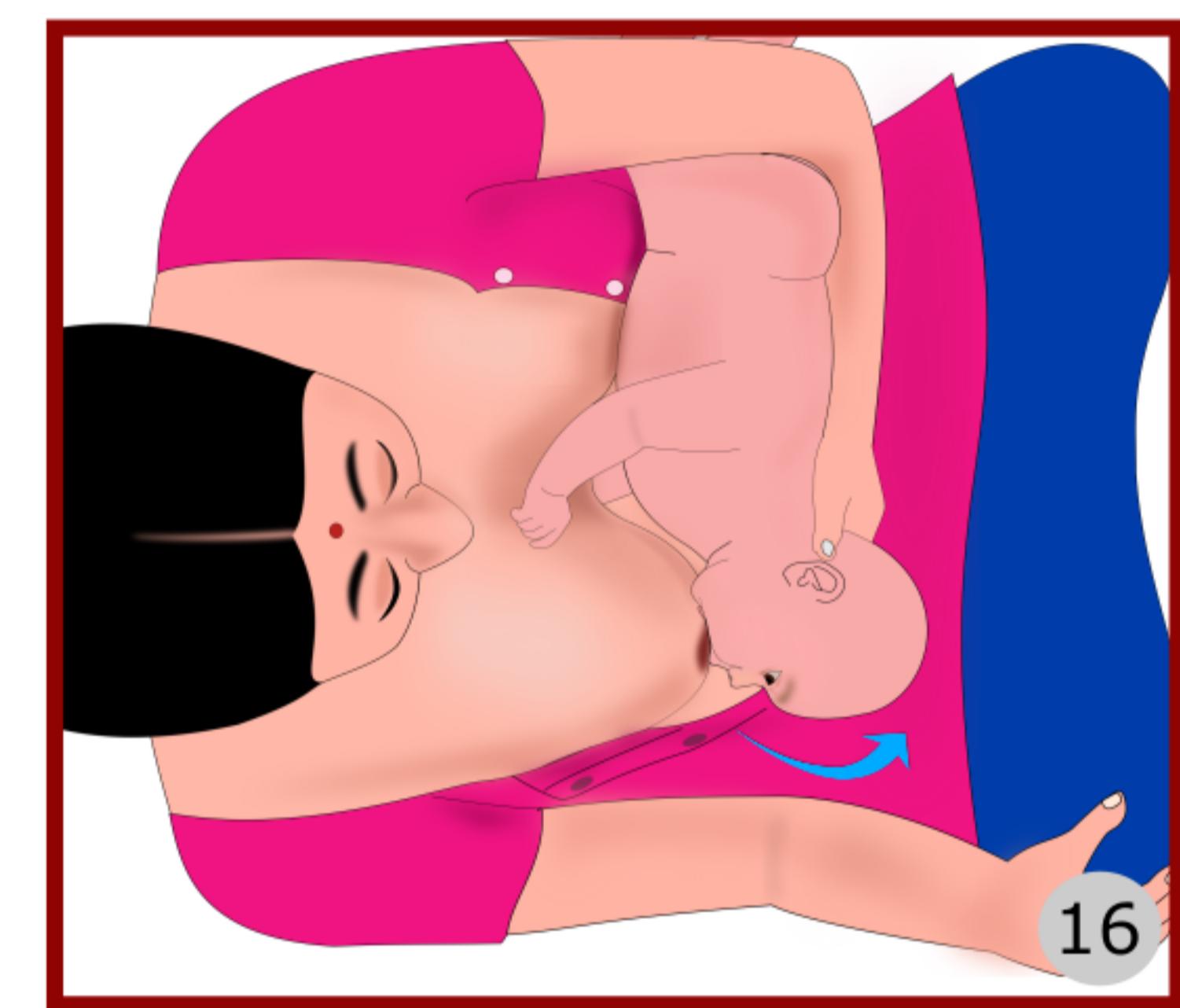
14

15. ಮಗುವಿನ ಮೂಗು ತಾಯಿಯ ಮೂಲೆಗೆ ನೇರವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಗು ತಾಯಿಯ ಸ್ತನದ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ತಾಯಿ ಮಗುವಿನ ಕತ್ತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಬೇಕು.

15

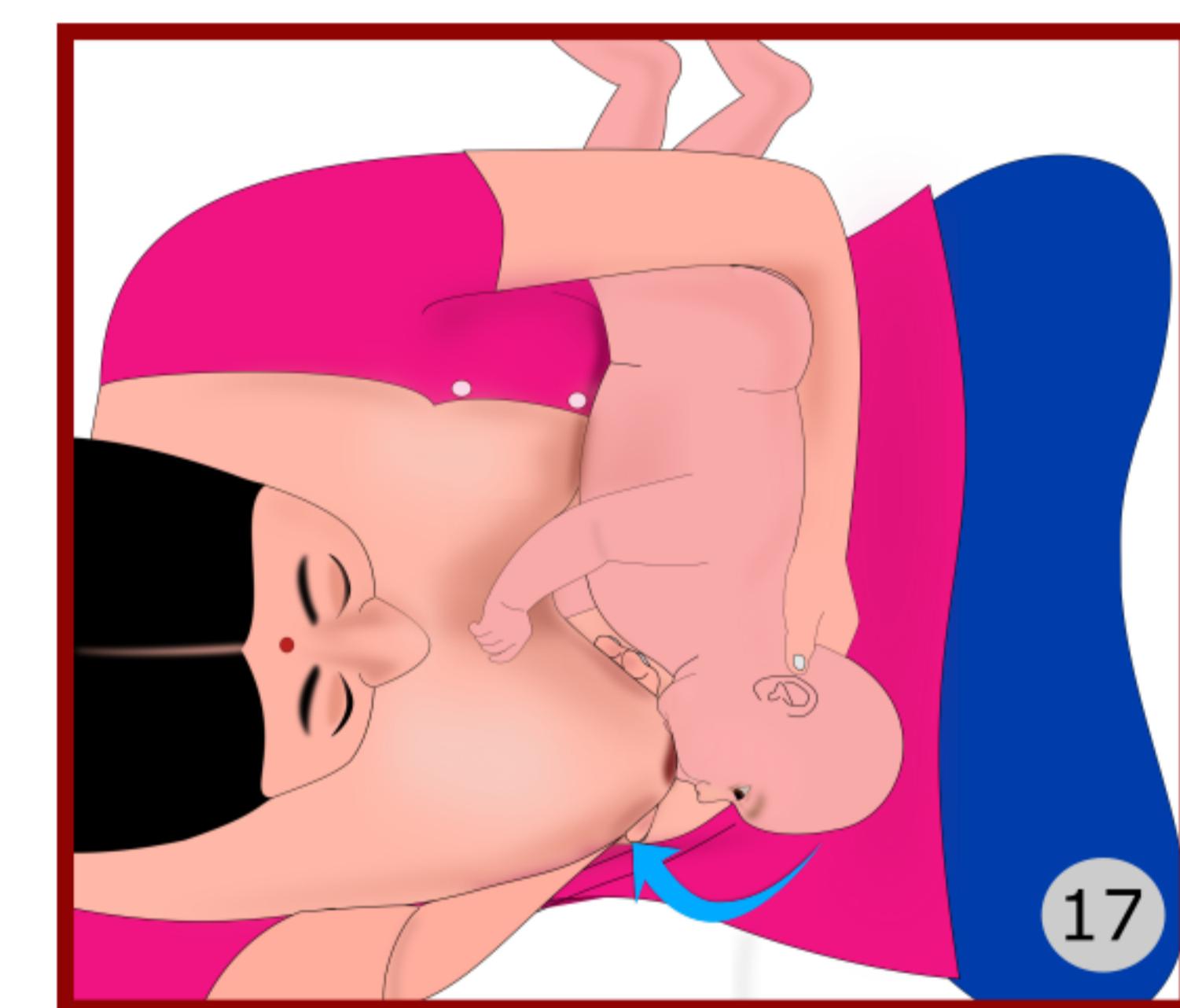
16. ಇದರಿಂದ ಮಗುವಿನ ಗಲ್ಲು ತಾಯಿಯ ಸ್ತನದ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತದೆ.

16

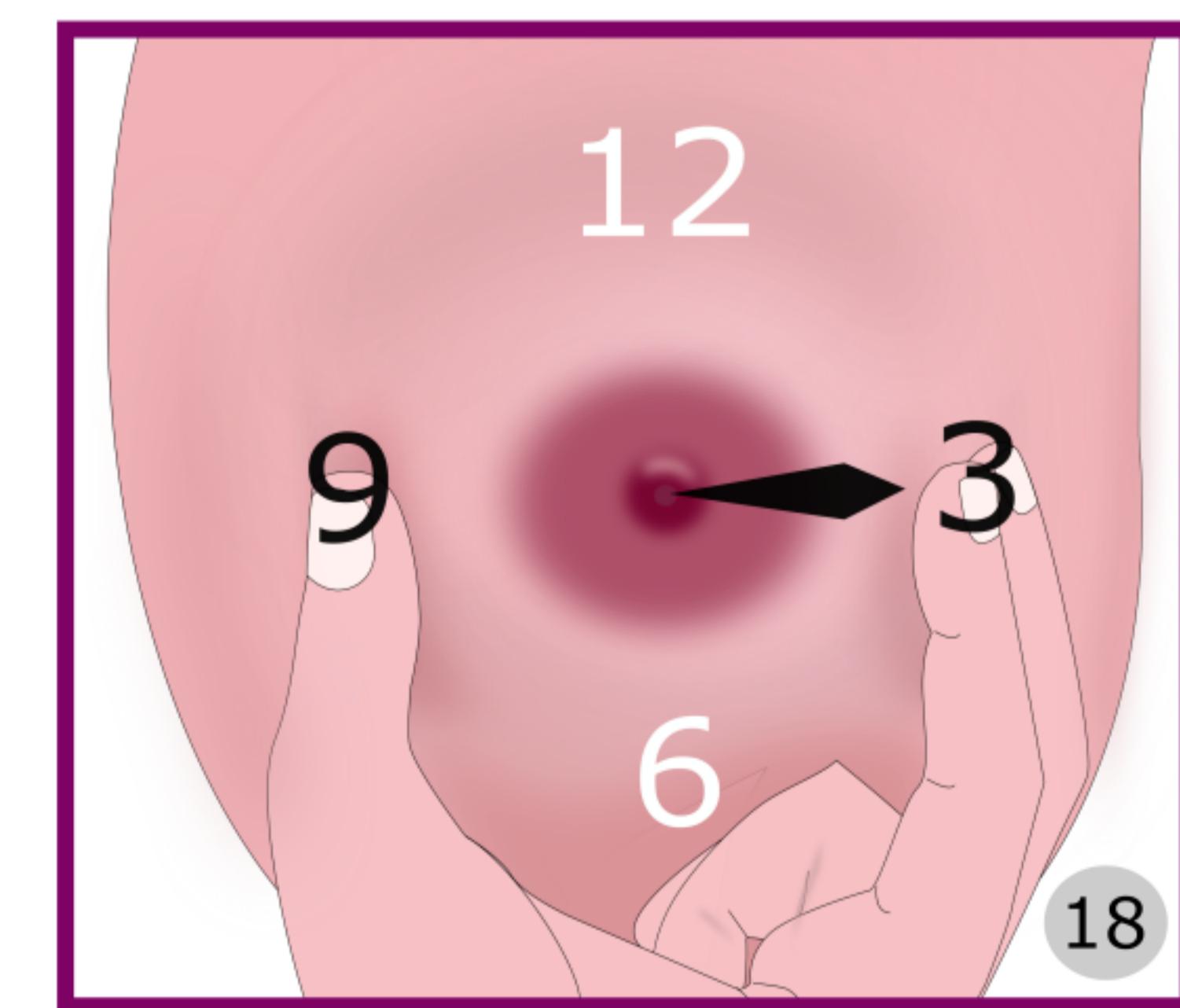
ಸ್ತನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು?

17. ತಾಯಿಯ ಯಾವ ಸ್ತನದಿಂದ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುತ್ತಾಳೋ ಅದೇ ಸ್ತನವನ್ನು ಯು (U) ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

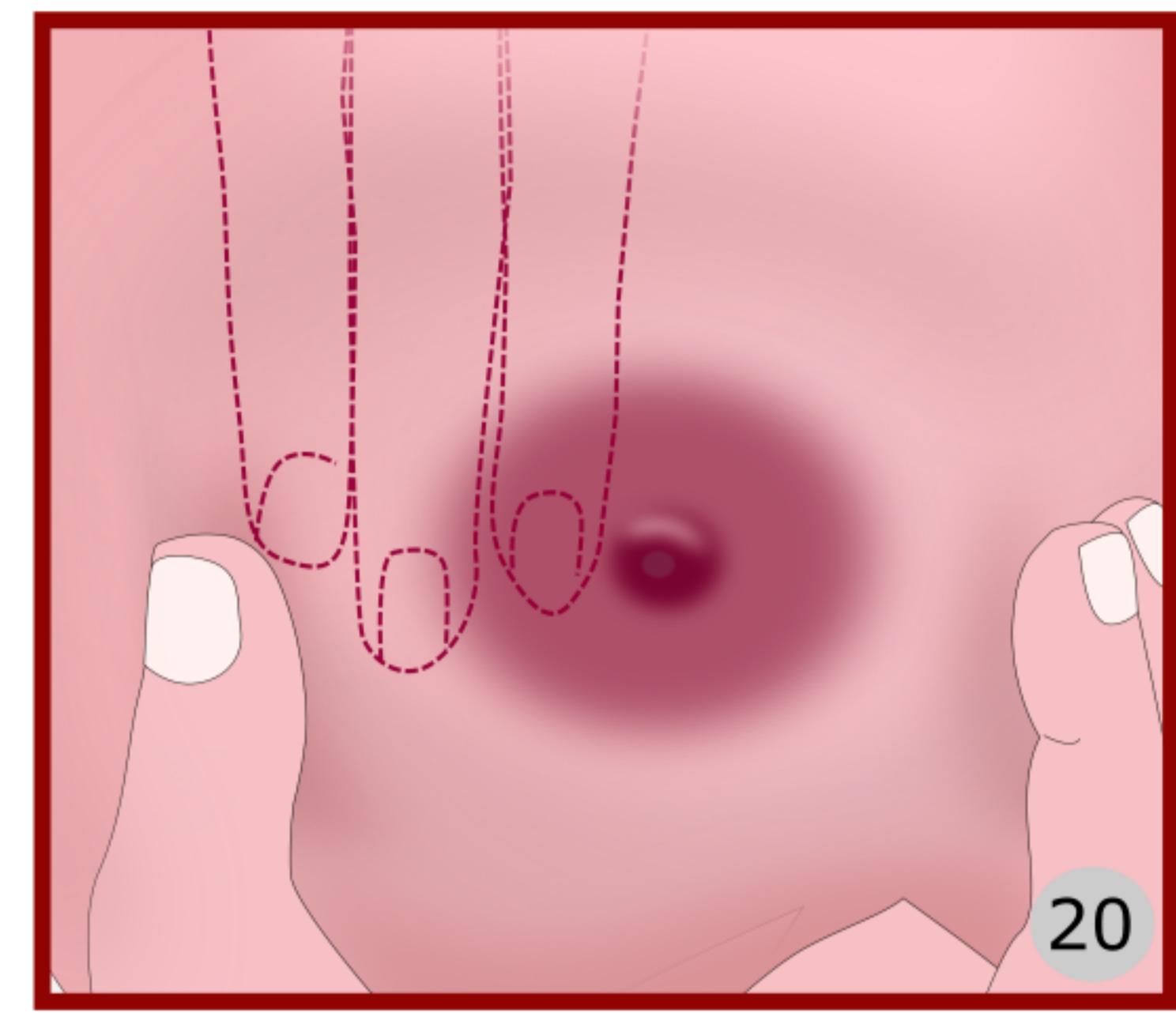
17

18. ತಾಯಿಯ ಸ್ತನದ ಮೇಲೆ ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಉಹಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಆಗ ತಾಯಿಯ ಮೂಲೆ ಗಡಿಯಾರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಗುವು ತಾಯಿಯ ಬಲ ಸ್ತನದಿಂದ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವಾಗ ತಾಯಿಯ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನ ತುದಿಯು ಗಡಿಯಾರದಲ್ಲಿ ಇನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಮೀಕ್ಕಿದ ಬೆರಳುಗಳು ಇರ ಹತ್ತಿರವಿರುತ್ತದೆ. ಯು ಆಕಾರವು ಇರ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಅದು ಸ್ತನವನ್ನು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

18

19. ತಾಯಿಯ ಹೆಬ್ಬರಳು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಬೆರಳುಗಳು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಸಮನಾದ ದೂರದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

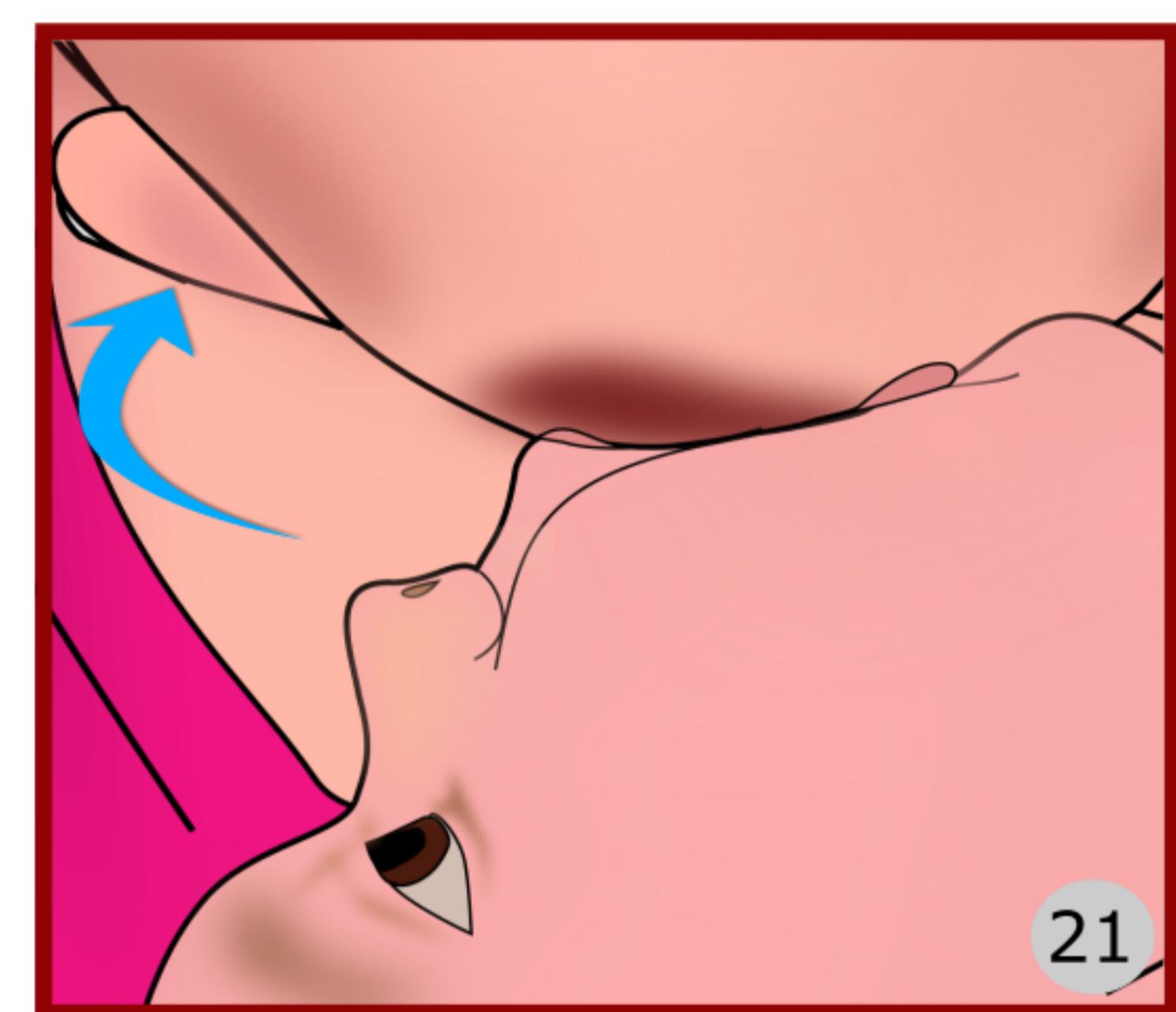
20

20. ತಾಯಿಯ ಹೆಬ್ಬರಳು ಮತ್ತು ಮೂಲೆಯ ಮಧ್ಯ ಮೂರು ಬೆರಳುಗಳ ದೂರವಿರಬೇಕು.

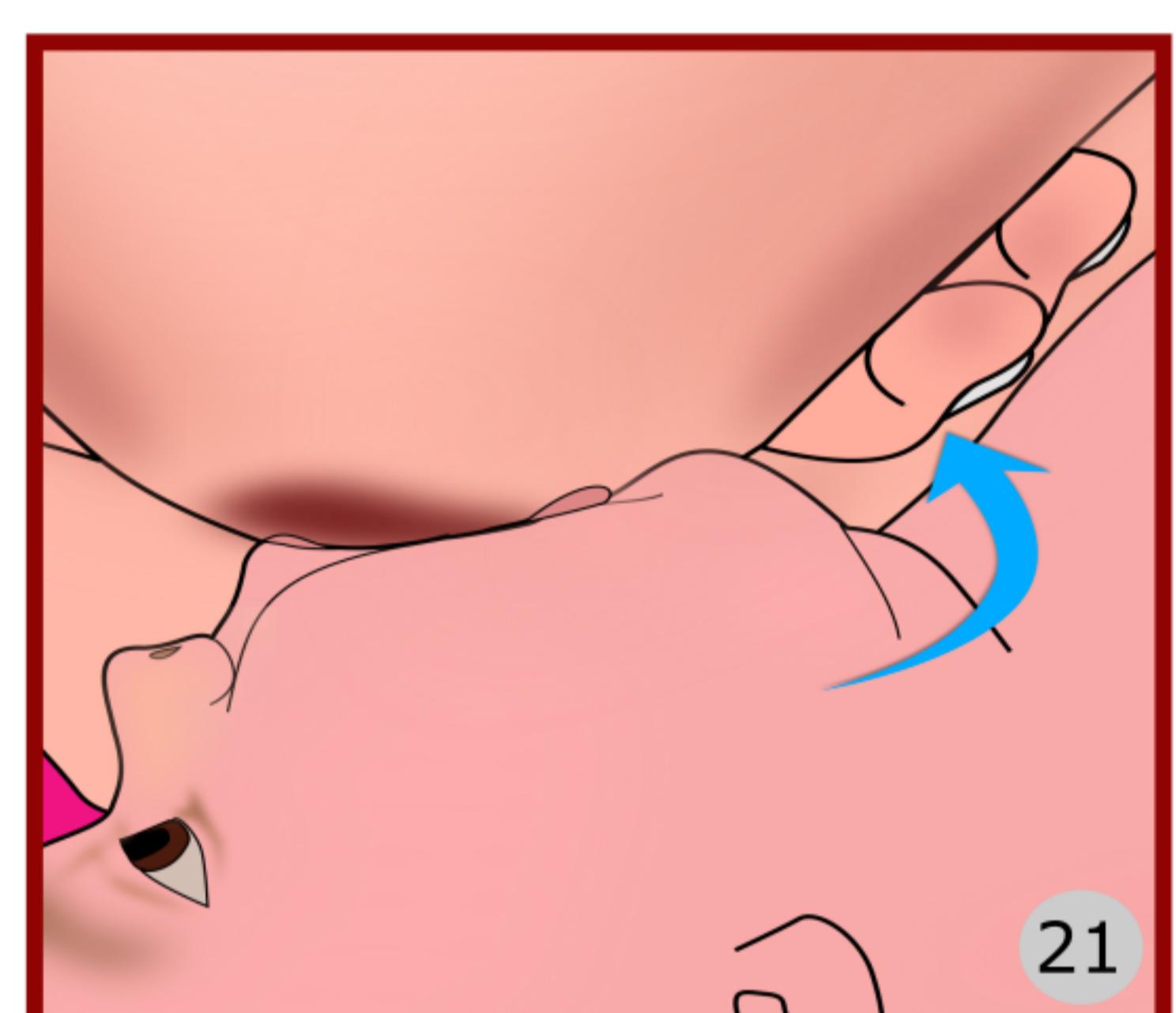

20

21. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ದೇಹವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮತಲದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಮೇಲಿನ ತುಟಿ ಇ ಗಂಟೆಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ತುಟೆಯ ಬಲ ಸ್ಥಾನದ ಮೇಲಿನ ಗಡಿಯಾರದ ಮೇಲೆ ಇ ಗಂಟೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಎಡ ಸ್ಥಾನದ ಗಡಿಯಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಹೆಬ್ಬರಳು ಮಗುವಿನ ಮೇಲಿನ ತುಟೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಬೆರಳುಗಳು ಇ ರ ಹಿಂದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತಾಯಿಯ ಹೆಬ್ಬರಳು ಮಗುವಿನ ಮೇಲಿನ ತುಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗು ಬೇರೆ ಬೆರಳುಗಳು ಕೆಳತುಟೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರುತ್ತವೆ. ತಾಯಿಯ ಬೆರಳುಗಳು ಮಗುವಿನ ತುಟಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಇಡಬೇಕು.

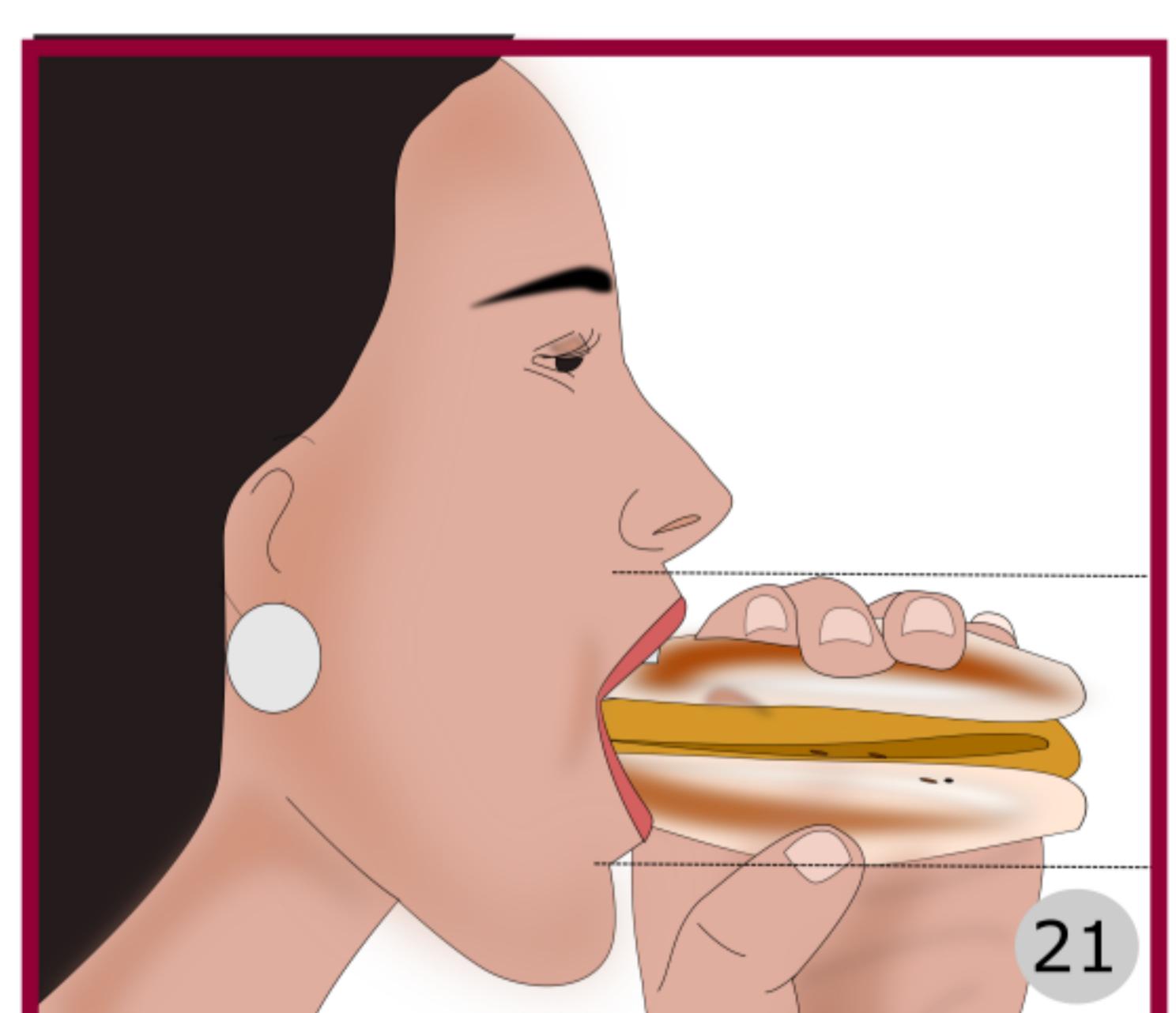

21

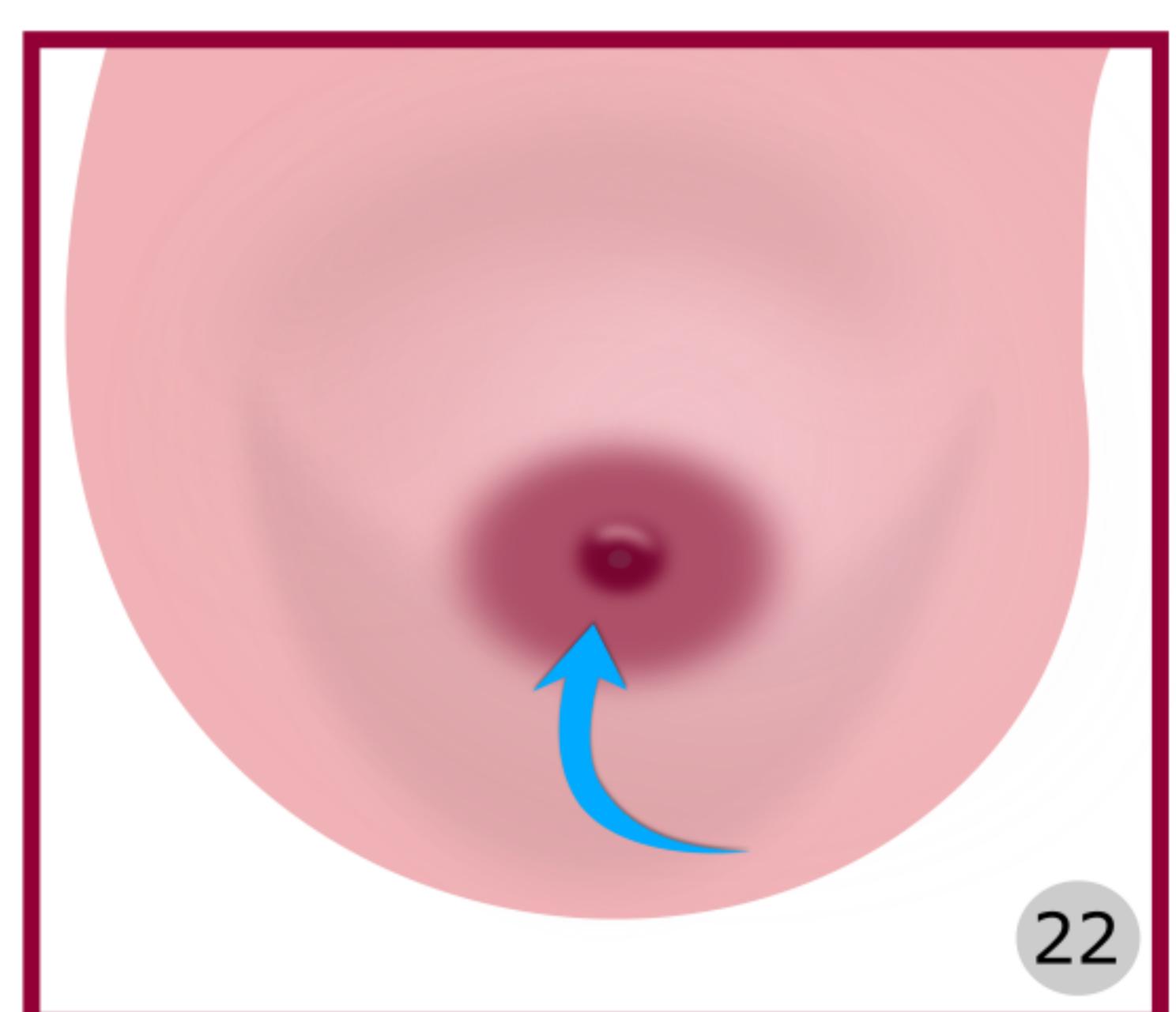

21

22. ಮೂಲೆತೋಟ್ಟುಗಳ ಸುತ್ತ ಇರುವ ಕಪ್ಪು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು “ಎರಿಯೋಲಾ” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗು ತನ್ನ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ತೆರೆದಾಗ ತಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ಕೆಳಗಿನ ತುಟೆಯನ್ನು ಇರಿಸಲಾಗಿರುವ ಎರಿಯೋಲಾದ

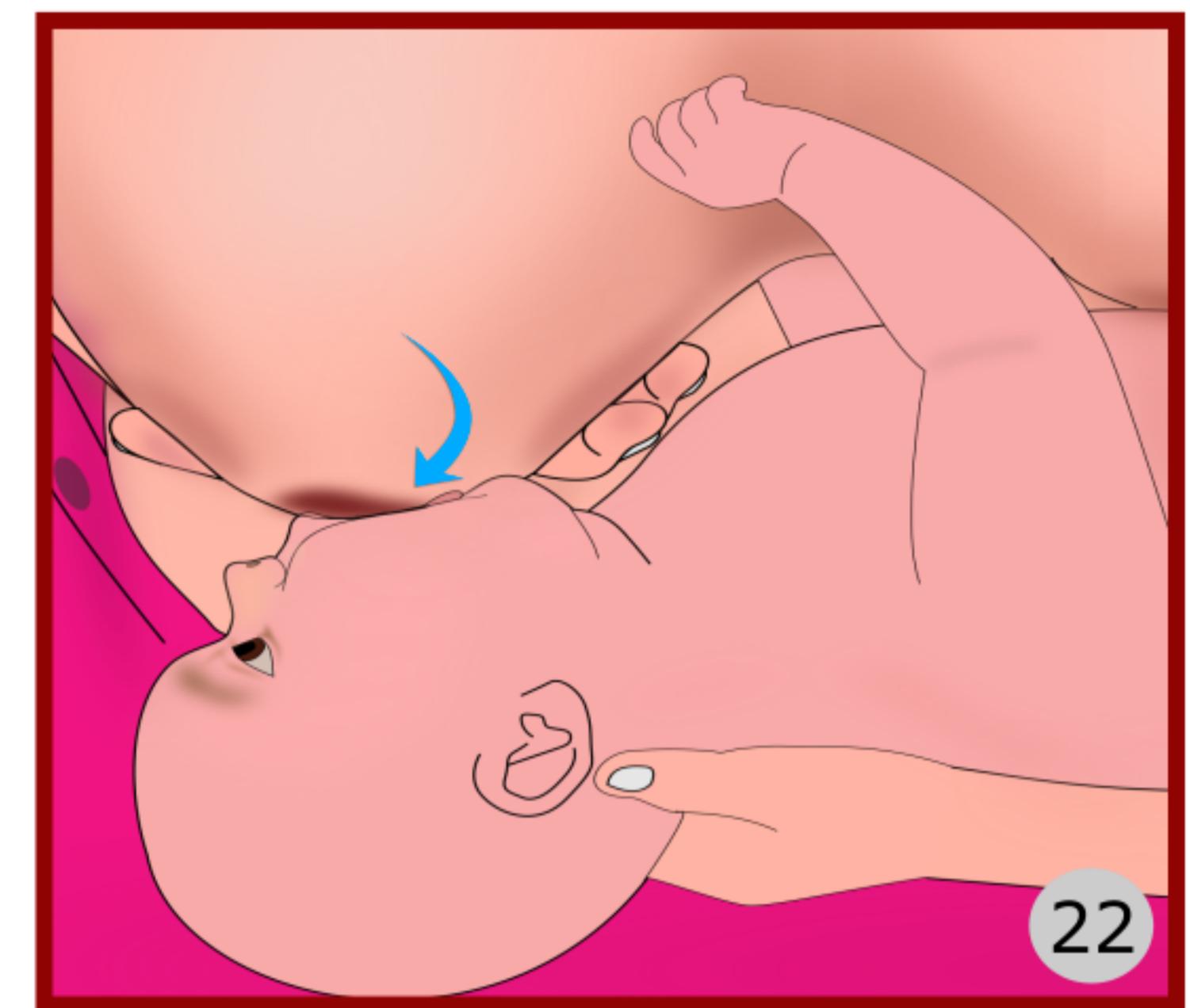

21

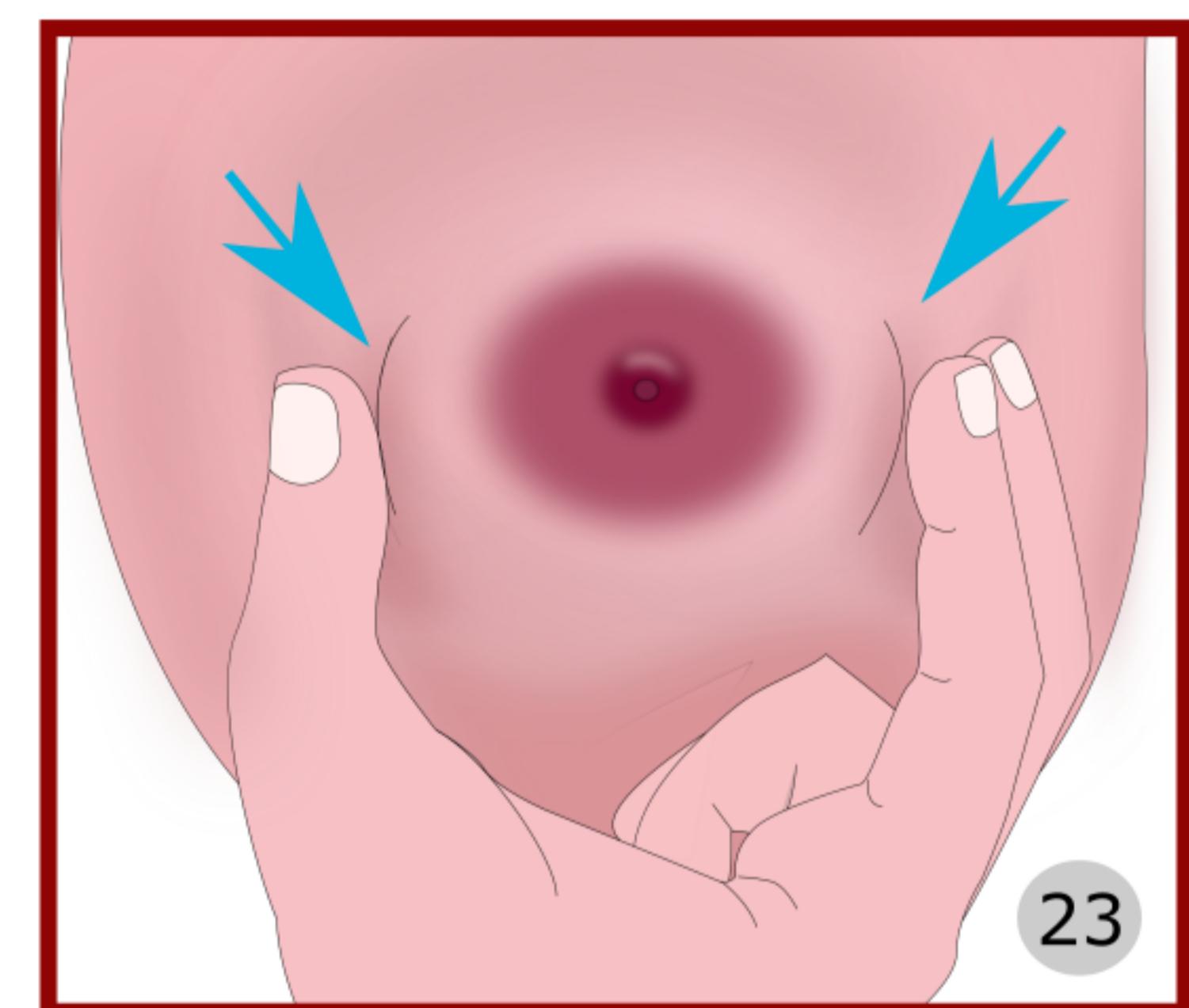
22

ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವು ಮನುವಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ
ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
ಸ್ಥನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು
ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ
ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪುರ್ಣವಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ
ಬಿಗಿಯಾಗಿ ತೊಟ್ಟನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು
ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

22

23. ತಾಯಿಯ ಹೆಬ್ಬೆರಳು ಮತ್ತು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ
ಸ್ಥನವನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಸಂಪುರ್ಣವಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ
ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಾಯಿ ಮೂಲೆತೊಟ್ಟಗಳನ್ನು
ಮಾತ್ರ ಹಿಡಿದು ಮನುವಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು.

23

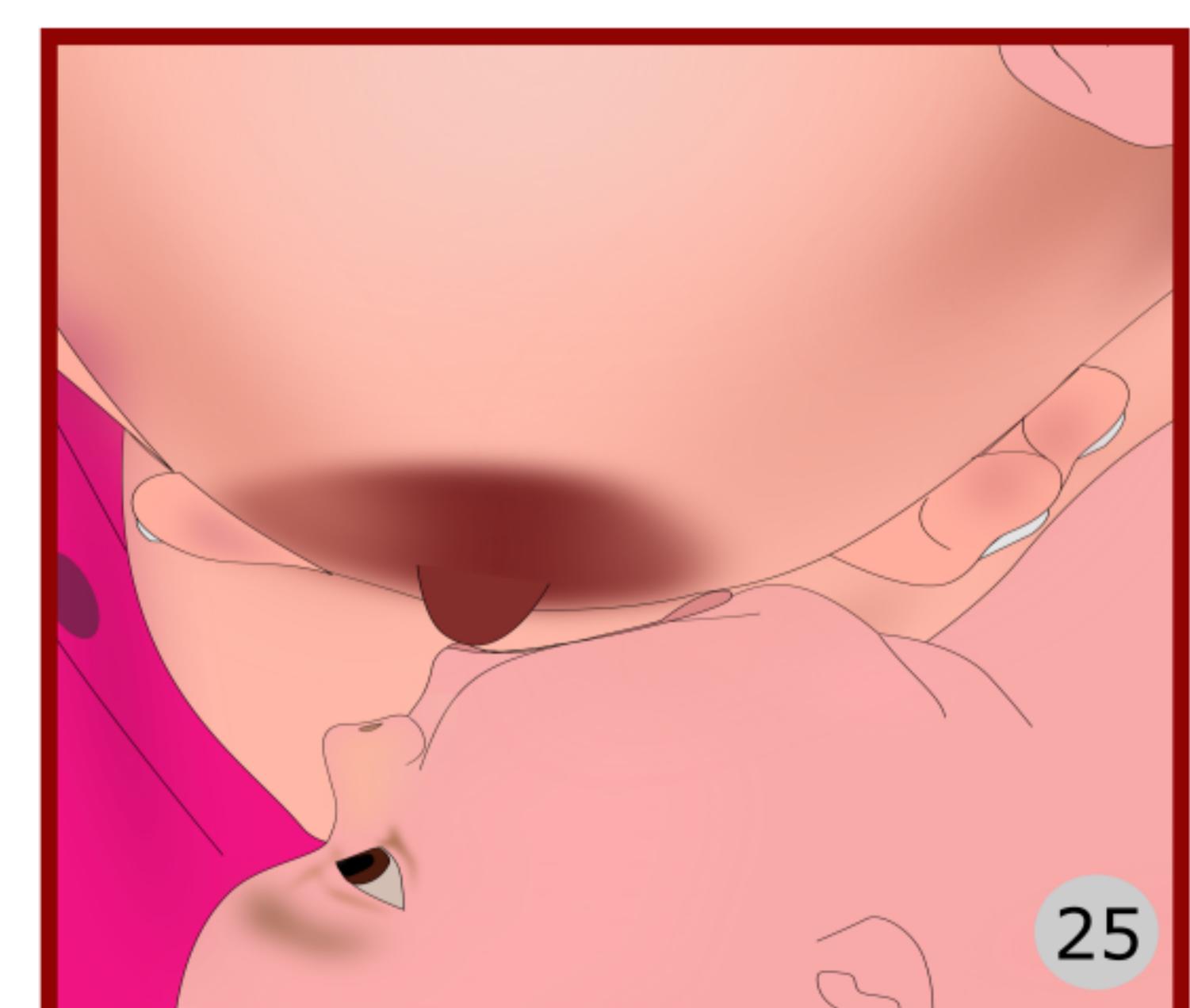
24. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಸ್ಥನವನ್ನು 'ವಿ'(V) ಆಕಾರದಲ್ಲಿ
ಸಂಪುರ್ಣವಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ
ಮೂಲೆತೊಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
ಹಿಂದಿನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಾಲುಣಿಸುವಾಗ
ಮನುವಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಾಲು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

24

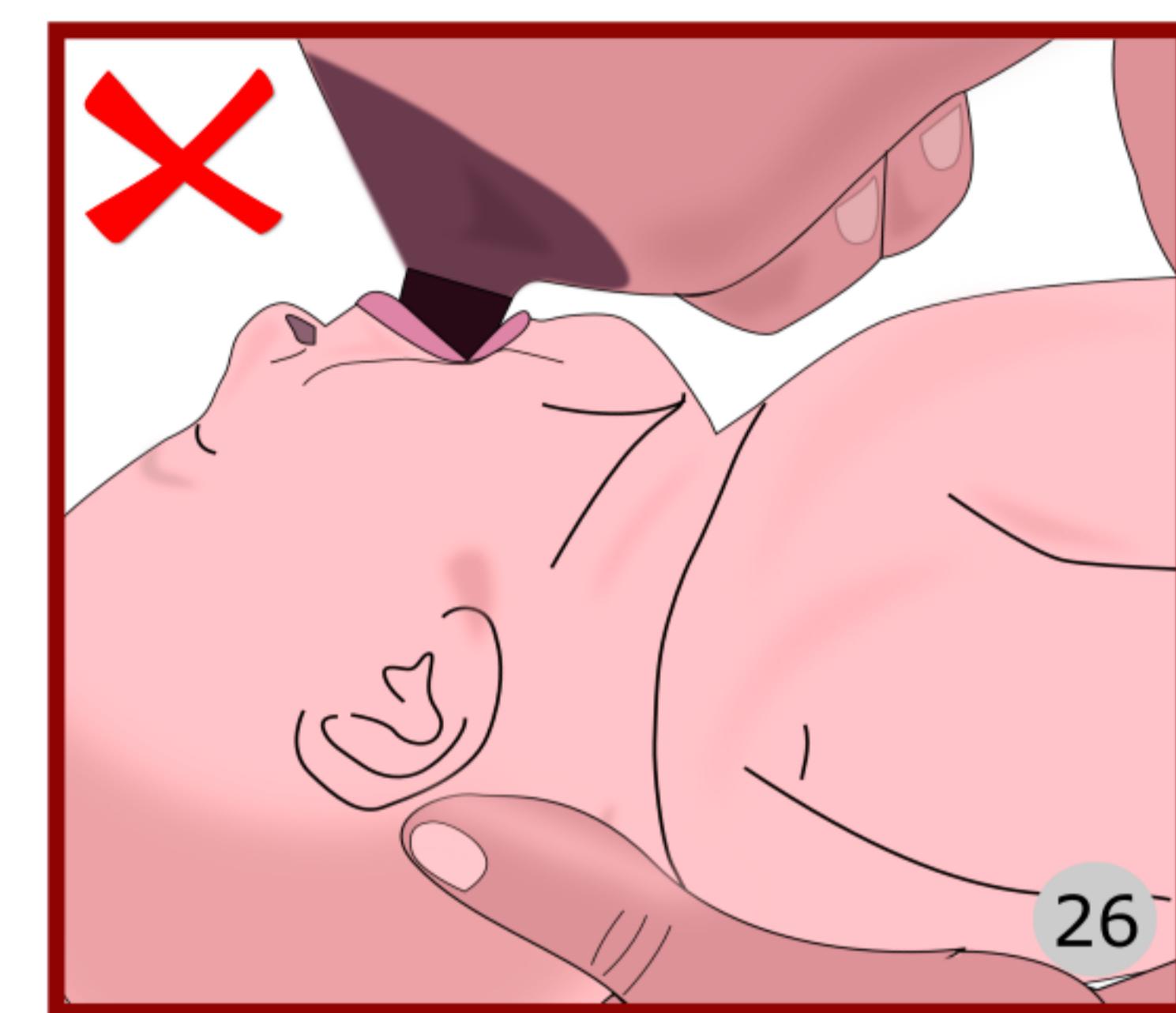
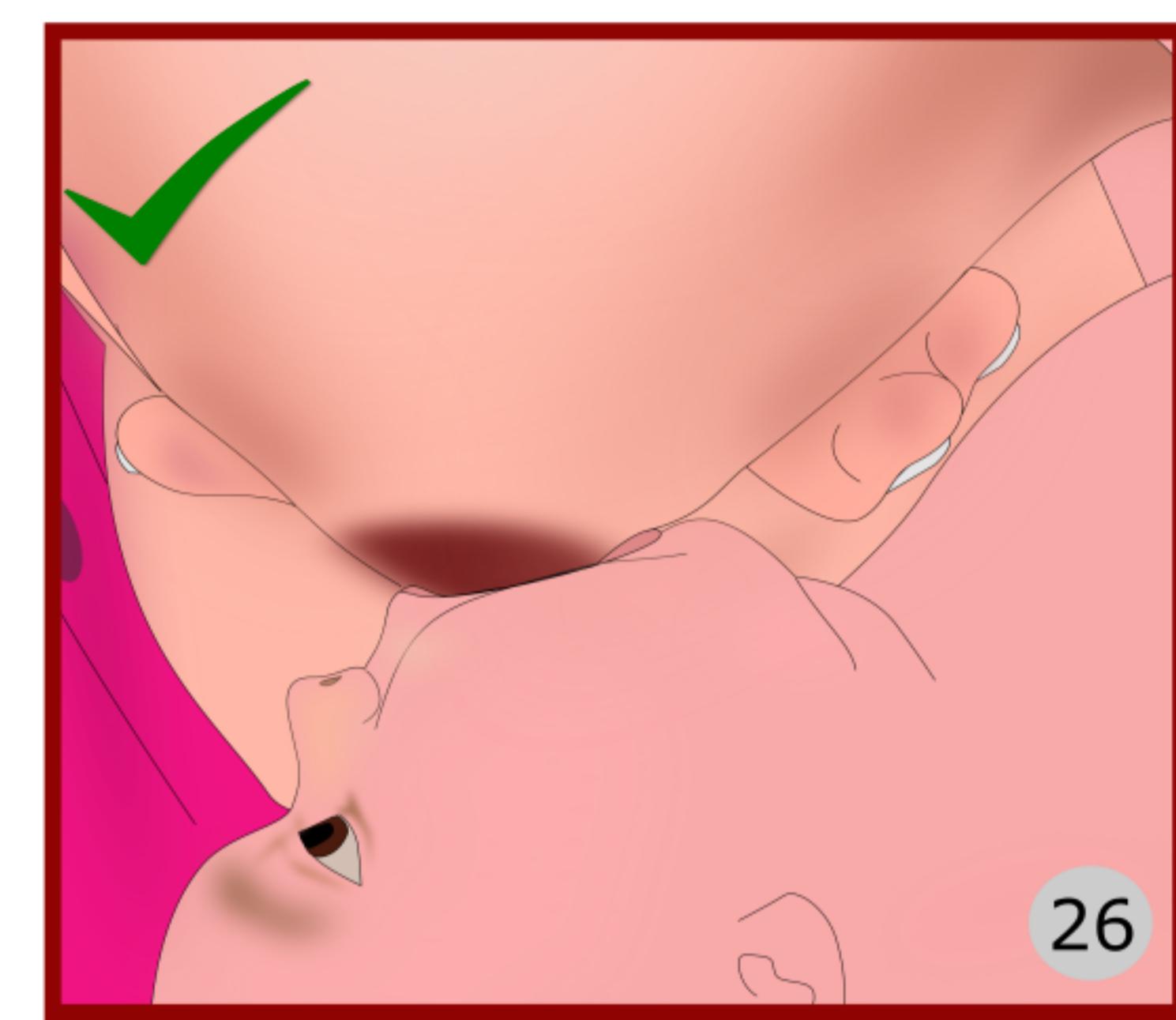
**ಲ್ಯಾಂಗ್ : ಏರಿಯೋಲಾದ ಕೆಳಗಿನ
ಗಮನಾರ್ಹ ಭಾಗವನ್ನು ಮನುವು ಹಿಡಿದರೆ
ಲ್ಯಾಂಗ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.**

25. ಮನು ತನ್ನ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಅಗಲವಾಗಿ
ತೆಗೆಯುವಂತೆ ತಾಯಿಯ ತನ್ನ
ಮೂಲೆತೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮನುವಿನ ಮೇಲಿನ
ತುಟಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಲಘುವಾಗಿ ಸವರಬೇಕು.

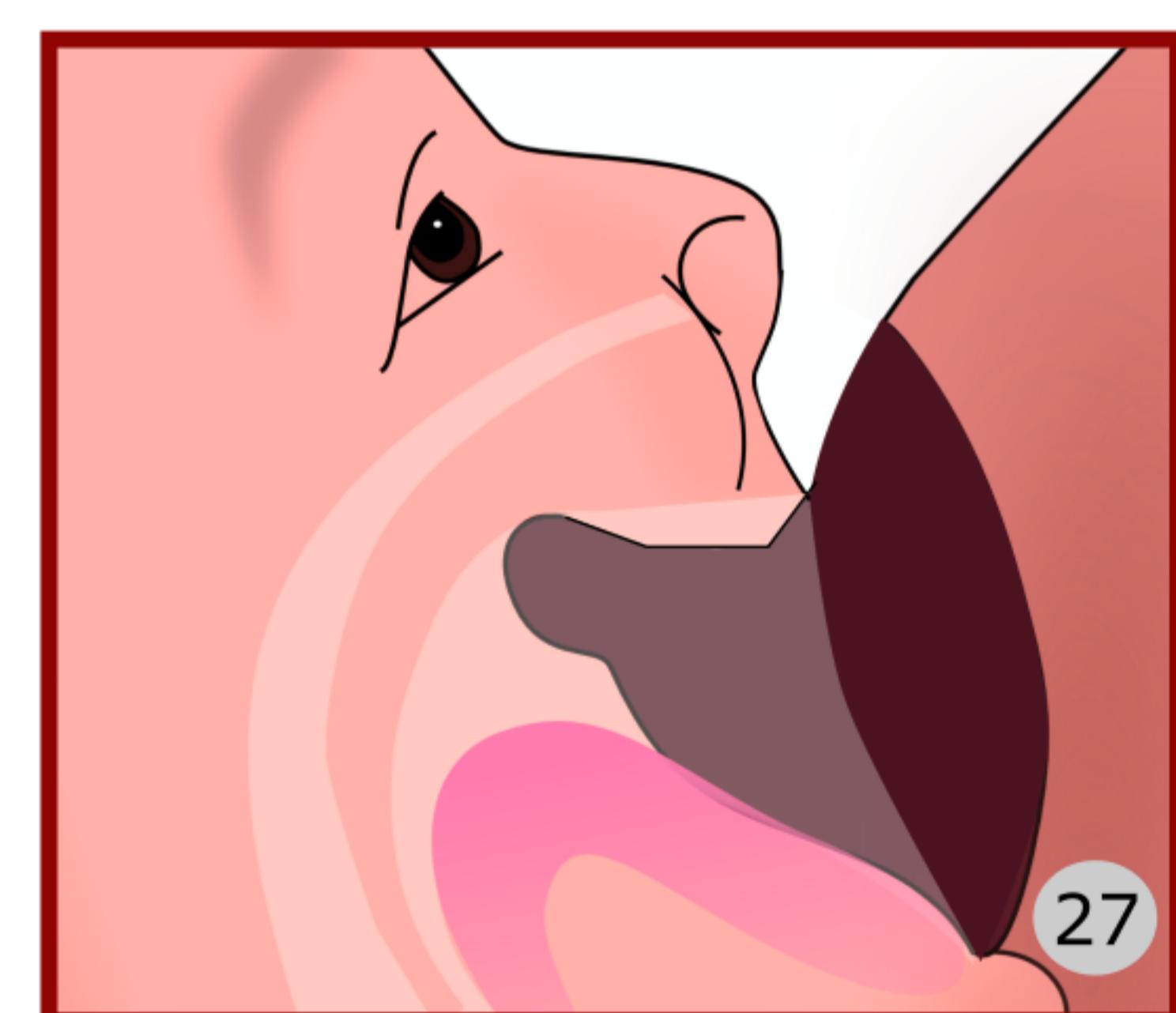

25

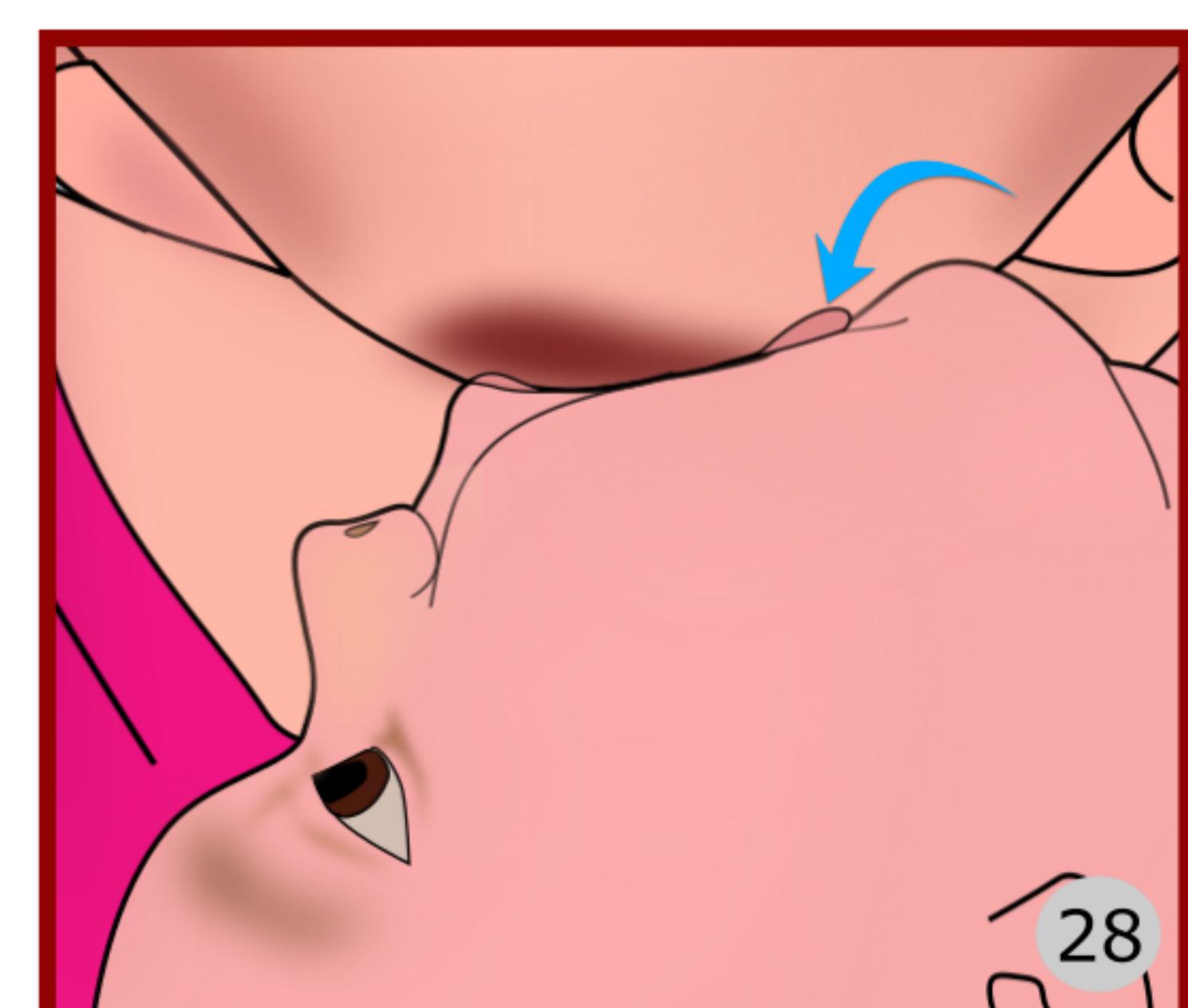
26. ಮಗು ೧೧೦(120) ಮತ್ತು ೧೪೦(160) ಡಿಗ್ರಿಗಳ ನಡುವೆ ತನ್ನ ಬಾಯಿಯನ್ನು ತೆರೆದಾಗ, ತಾಯಿಯ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಮಗುವಿನ ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದು ಸುಮಾರು ೨(೨) ರಿಂದ ೩(೩) ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ತೆರೆಯುವವರೆಗೆ ಕಾಯುವುದು ಮುಖ್ಯ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಮಗುವಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಎರಿಯೋಲವನ್ನು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಮಗು ಇನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ(ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ) ಬಾಯನ್ನು ತೆರೆದಿಲ್ಲ ಆಗ ಮಗು ಮೂಲೆತೊಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಾಲುಣಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಲು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಮಗು ೧೦(10) ನಿಮಿಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತನ್ನ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ತೆರೆಯದಿದ್ದರೆ, ಮಗುವಿಗೆ ಹಸಿವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧ್ಯ.

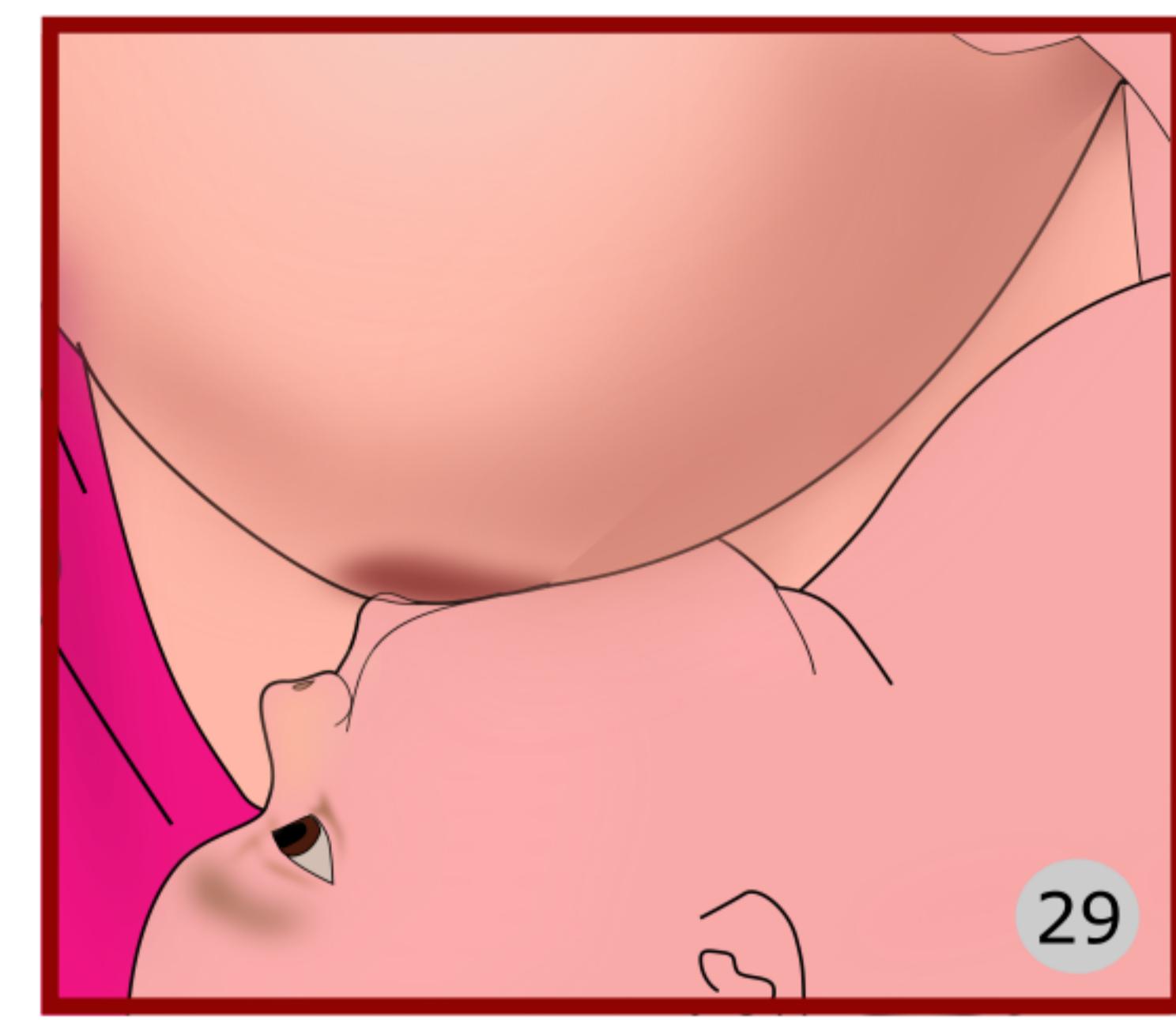
27. ಮಗುವಿನ ಮೇಲಿನ ತುಟಿಯು ತಾಯಿಯ ಮೂಲೆತೊಟ್ಟಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲಿರಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ಕೆಳಗಿನ ತುಟಿ ಎರಿಯೋಲಾದ ತುದಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು (ಗಡಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು) ತಾಯಿಯ ಎರಿಯೋಲಾ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ಮಗುವಿನ ಕೆಳಗಿನ ತುಟಿಯು ಎರಿಯೋಲಾ ಗಡಿಯನ್ನು ಏರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಹಾಗು ಆಳವಾದ ಬಾಂಧವ್ಯವಾಗಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.

28. ಮಗುವಿನ ಕೆಳಗಿನ ತುಟಿಯು ಹೊರಮುಖವಾಗಿ ಸುರುಳಿಯಾಗಿರಬೇಕು (ತಿರುಗಿಸಬೇಕು).

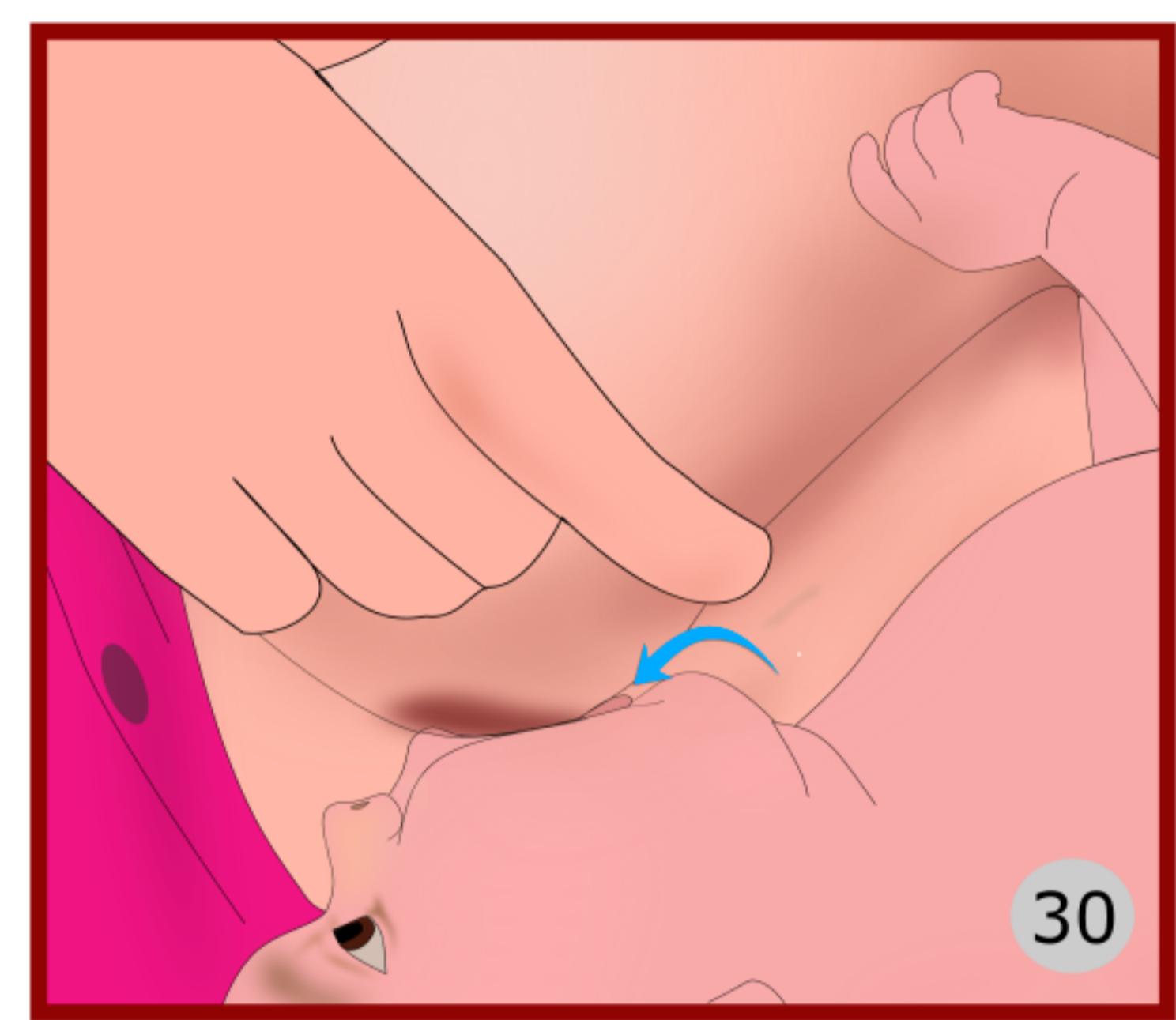

29. ಮಗುವಿನ ತುಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಗಲ್ಲವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಎದೆಗೆ ತಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು.

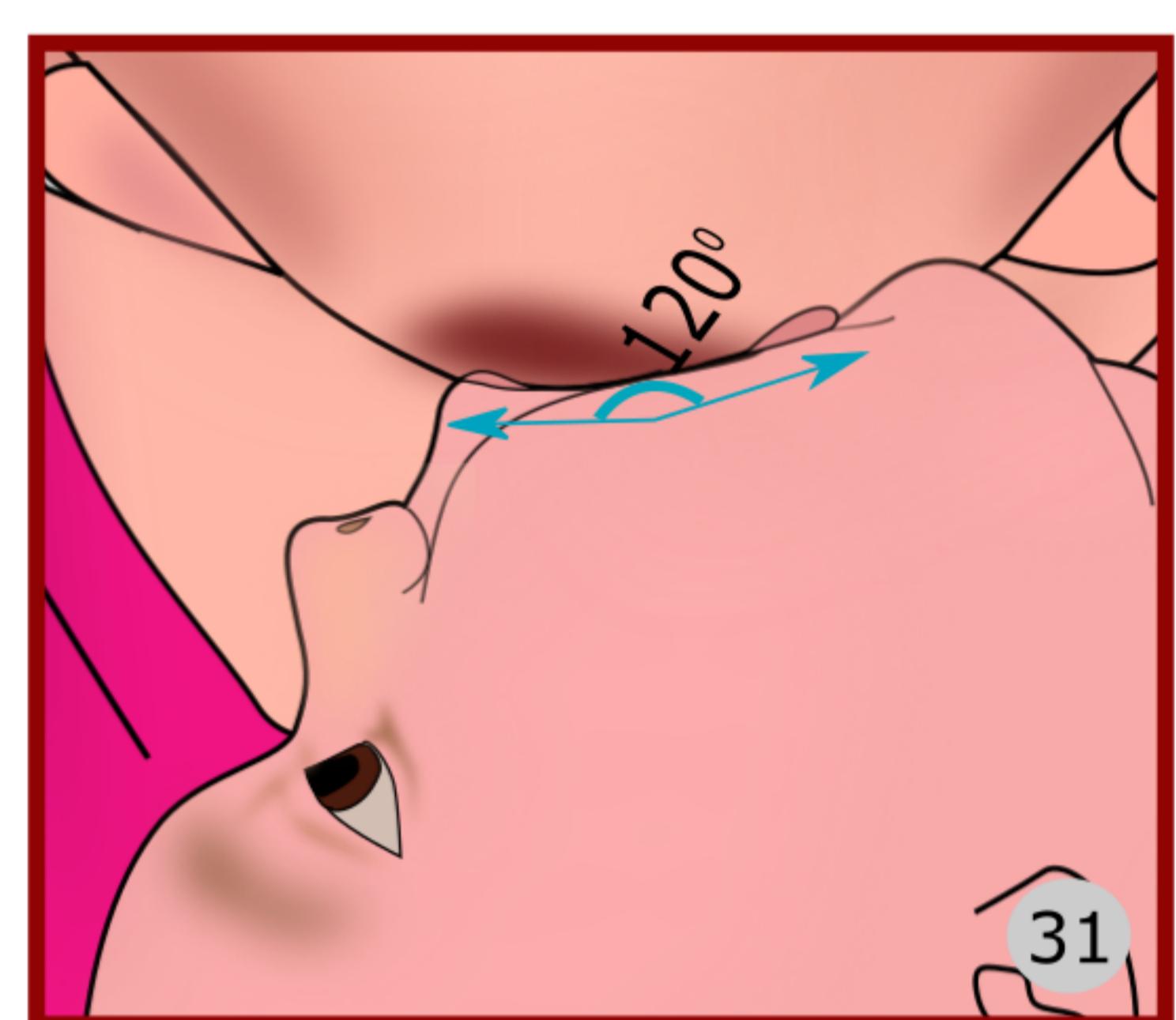
29

30. ಮಗುವು ತಾಯಿಯ ಸ್ತನಕ್ಕೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಪ್ಪಿರಬೇಕು ಇದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು. ತಾಯಿಯ ತನ್ನ ಸ್ತನವನ್ನು ಮಗುವಿನ ಕೆಳಗಿನ ತುಟಿಯ ಬಳಿ ಲಷ್ಣವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಒತ್ತಬೇಕು. ನಂತರ ಎರಿಯೋಲಾದ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಕೆಳಗಿನ ತುಟಿಯು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

30

31. ಅವಳಿಗೆ ಬಾಯಿ ೧೨೦-೧೫೦ ದಿಗಿ ತೆರೆದಿದೆಯೂ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಈ ಮಗುವಿನ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ತಾಯಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ, ತಾಯಿಗೆ ಈ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ/ಕಲಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

31

32. ಒಂದು ಸಾರಿ ತಾಯಿಗೆ ಮಗು ಎದೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಅವಳು ಮೂಲೆಯನ್ನು ಕ್ಯಾಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಮಗುವಿನ ಬೆನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಲೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಕ್ಯಾಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡಬಾರದು. ಒಂದು ವೇళೆ ತಾಯಿಯ ಮೂಲೆ ದೊಡ್ಡದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಭಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಳು ಕ್ಯಾಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಗು ಮೂಲೆತೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಕಳಚುವ ಸಂಭವ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಮಣಿಕಟ್ಟಿನ ಹಾಗೂ ಅಂಗ್ಗು ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಆಯ್ದು ಎಂದರೆ

32

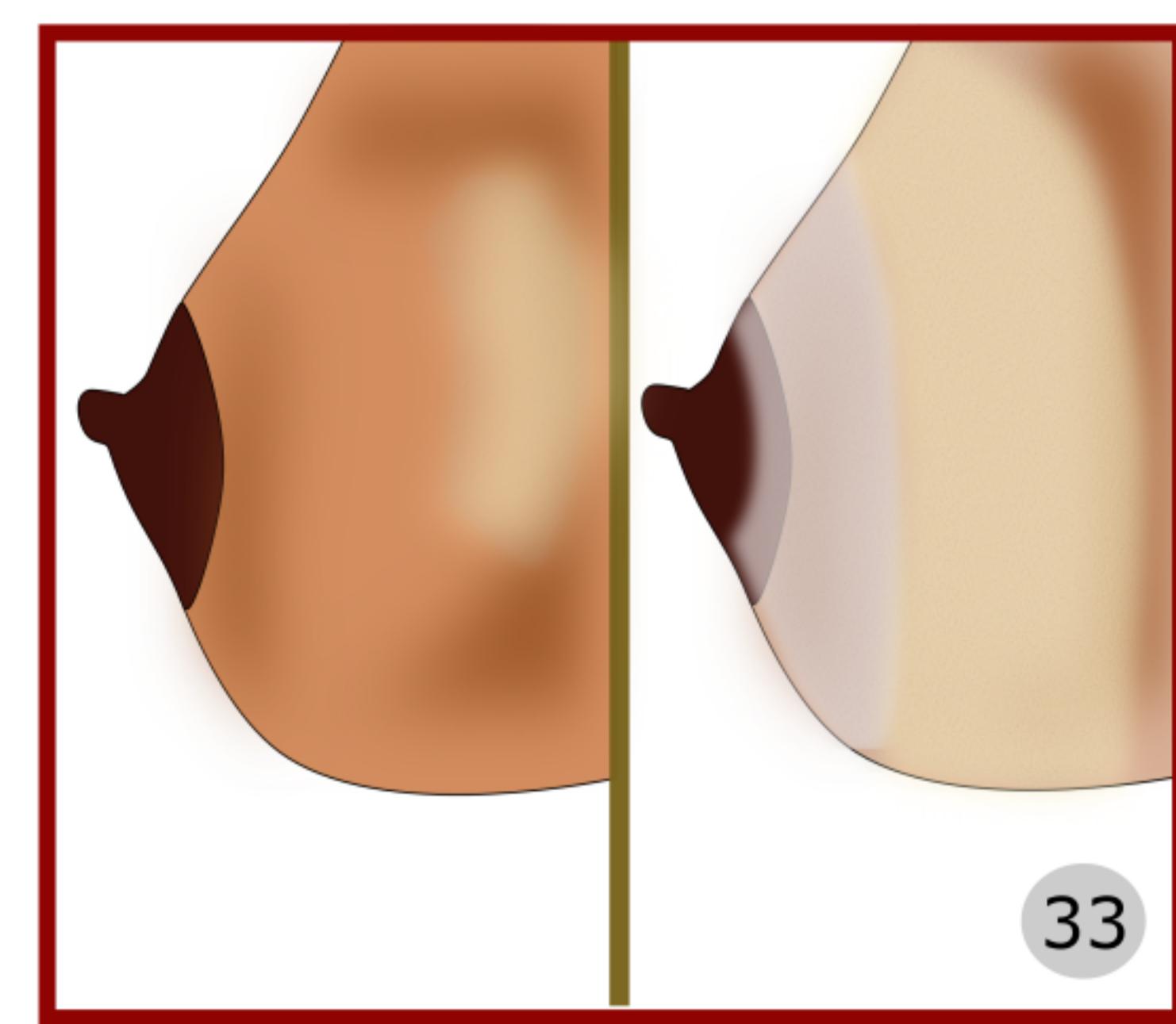

32

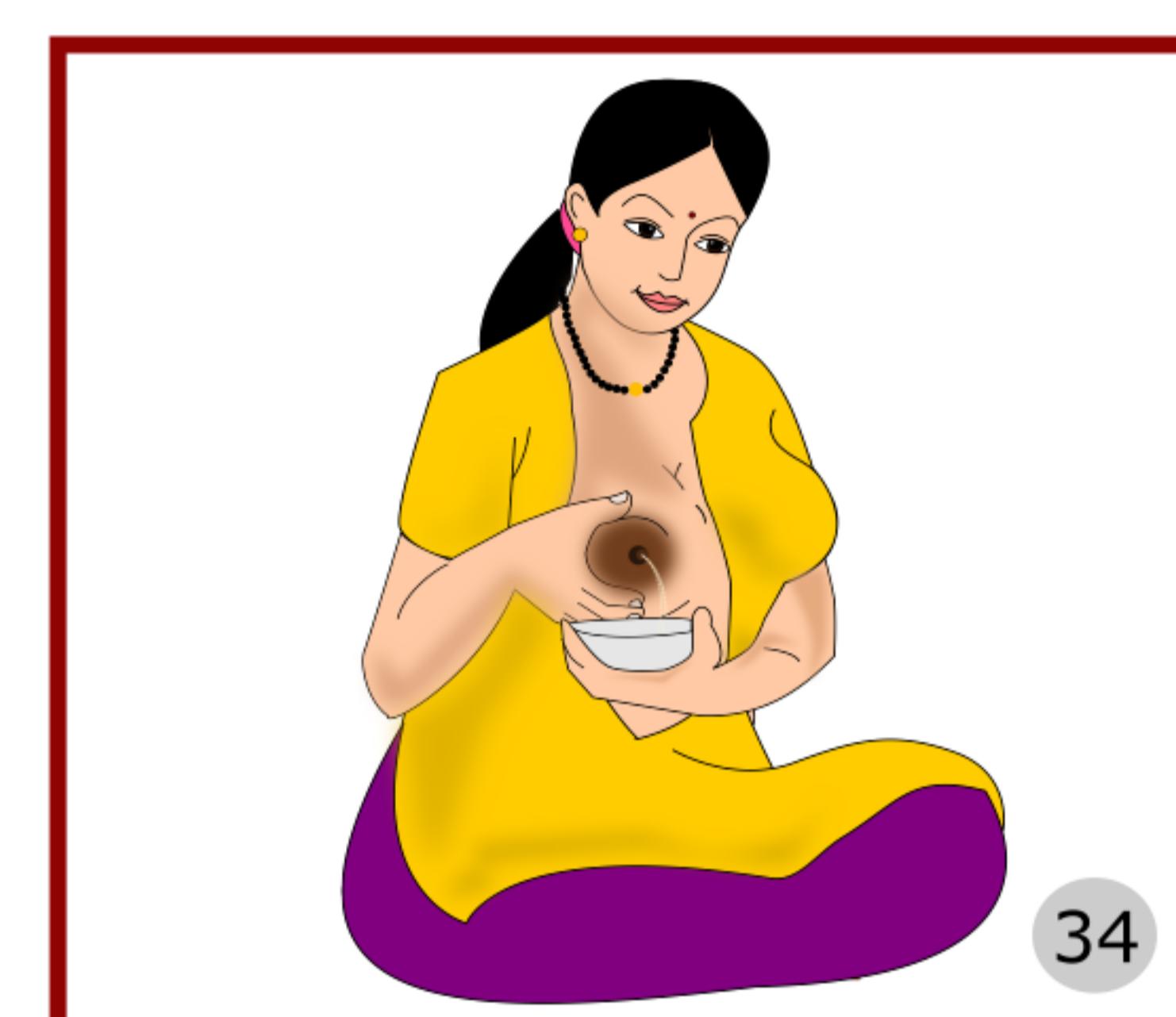
32

33. ಒಂದು ಬಾರಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದು ಮೂಲೆ ಕುಡಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ಕುಡಿಸಬೇಕು

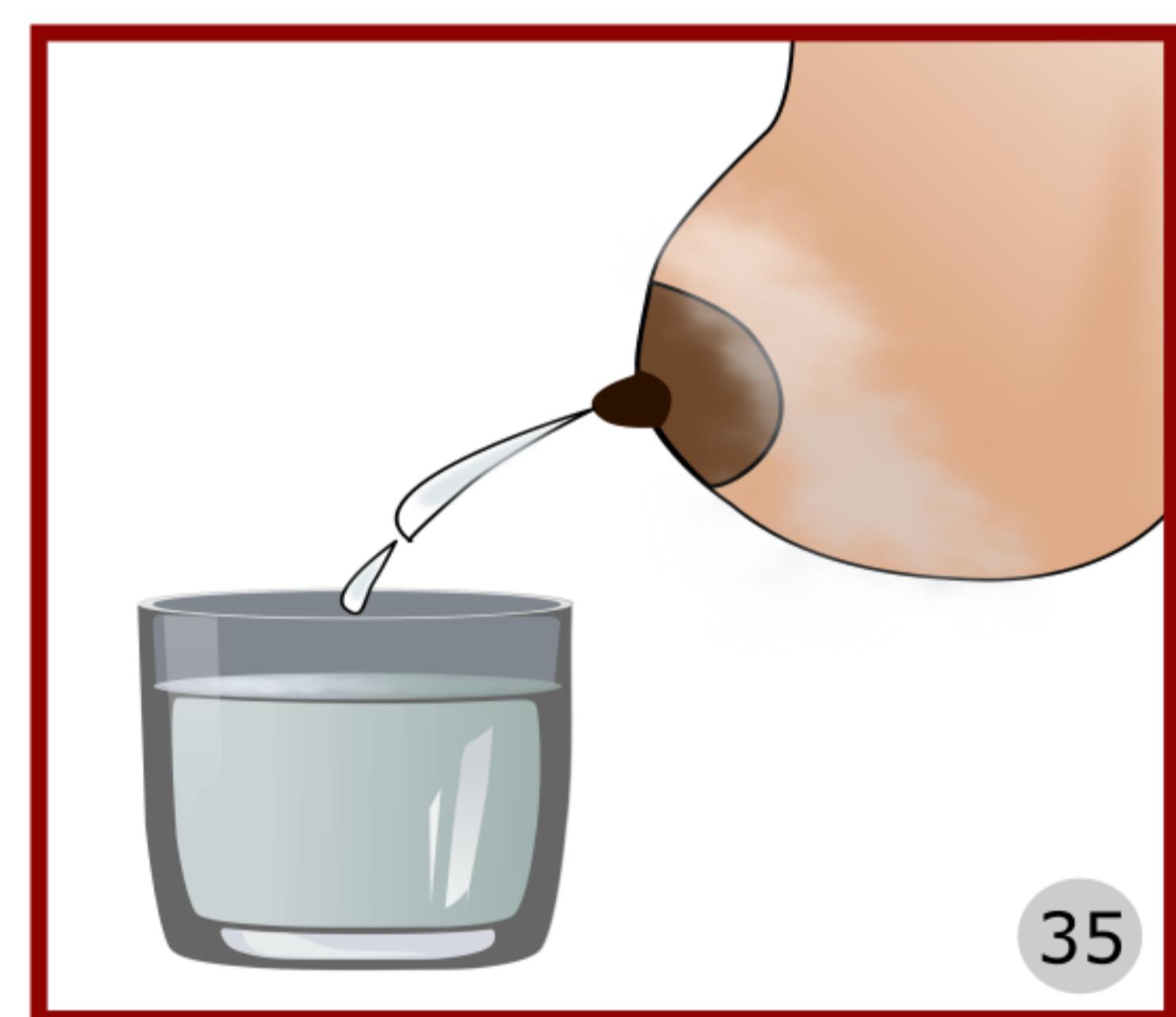
33

34. ತಾಯಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಳು ತನ್ನ ಮೂಲೆಯನ್ನು ಹಿಂಡ ಬೆಳ್ಳೇಕು. ಆಗ ತಿಳುವಾದ ನೀರಿನ ತರದ ಹಾಲು ಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಹಾಲು ಮೂಲೆ ಒತ್ತಿದಾಗ ಬಂದರೆ ಅವಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಲುಣಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದಧ್ರೆ.

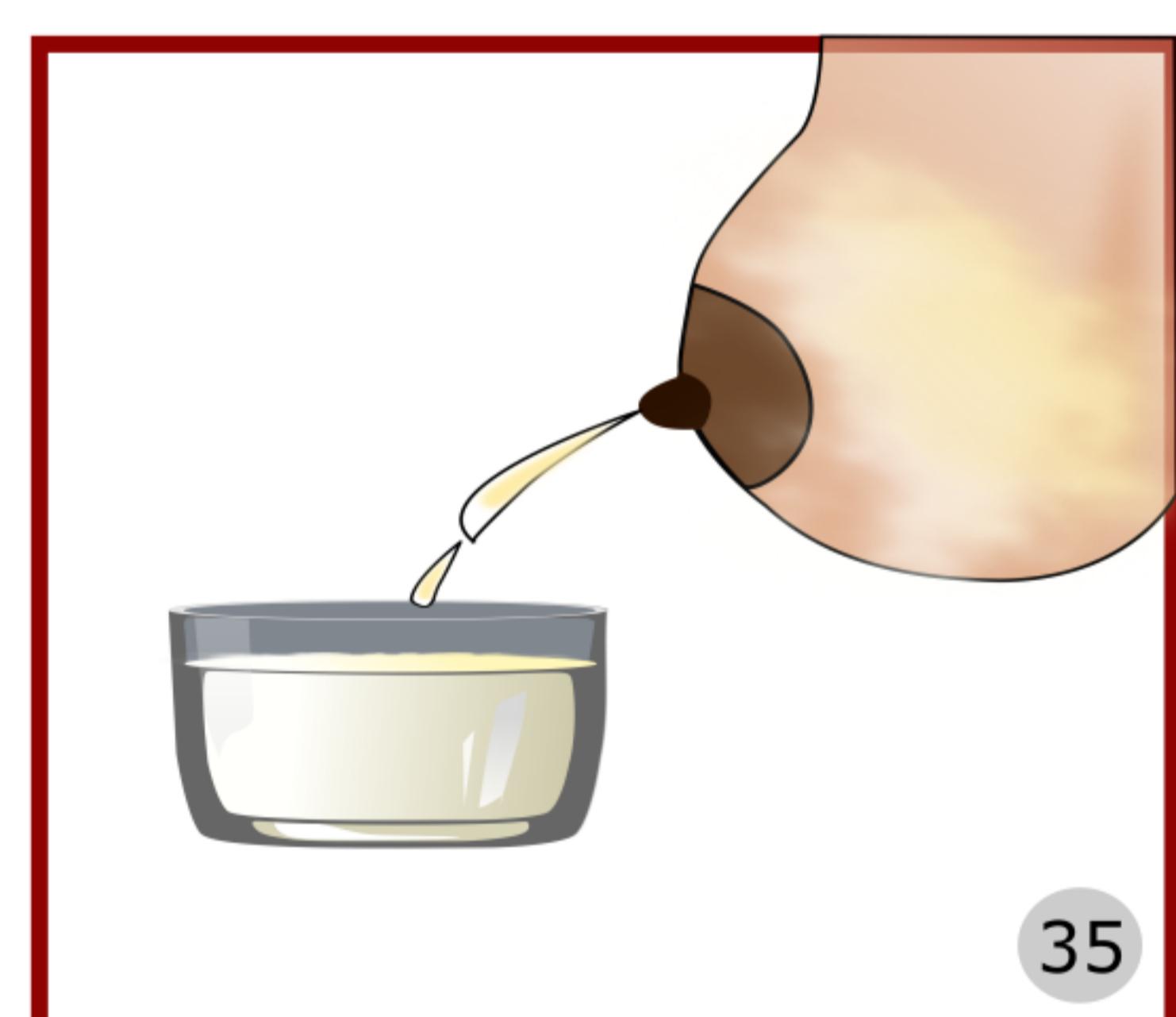

34

35. ತಾಯಿ ಒಂದೊಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಿಳುವಾದ ಪ್ರೌಟಿನ್ ಯುಕ್ತ ನಂತರ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕೊಬ್ಬಿನಯುಕ್ತ ಹಾಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಮನುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಮೂದಲ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ಹಸಿವಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಕುಡಿಸಬೇಕು.

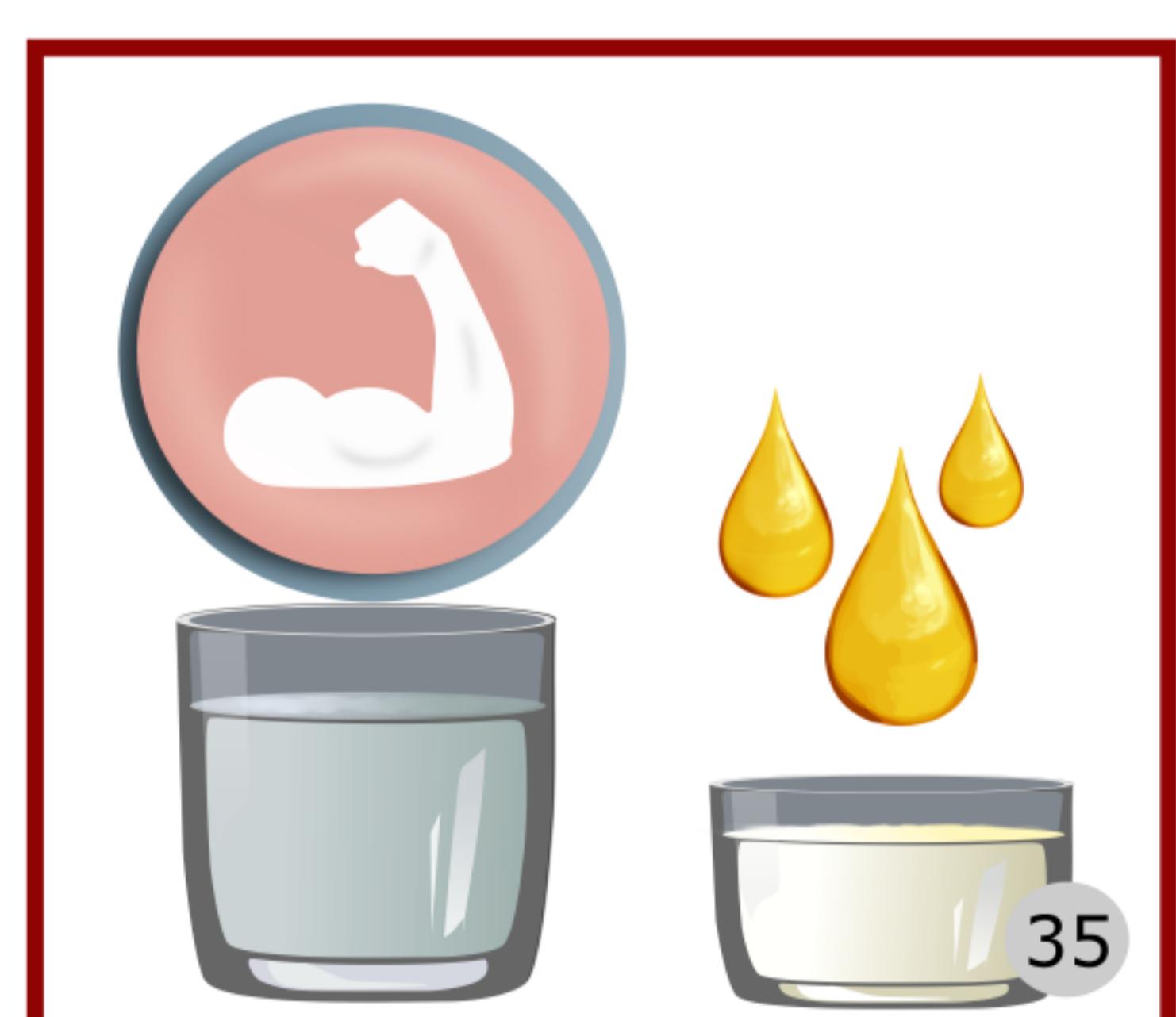

35

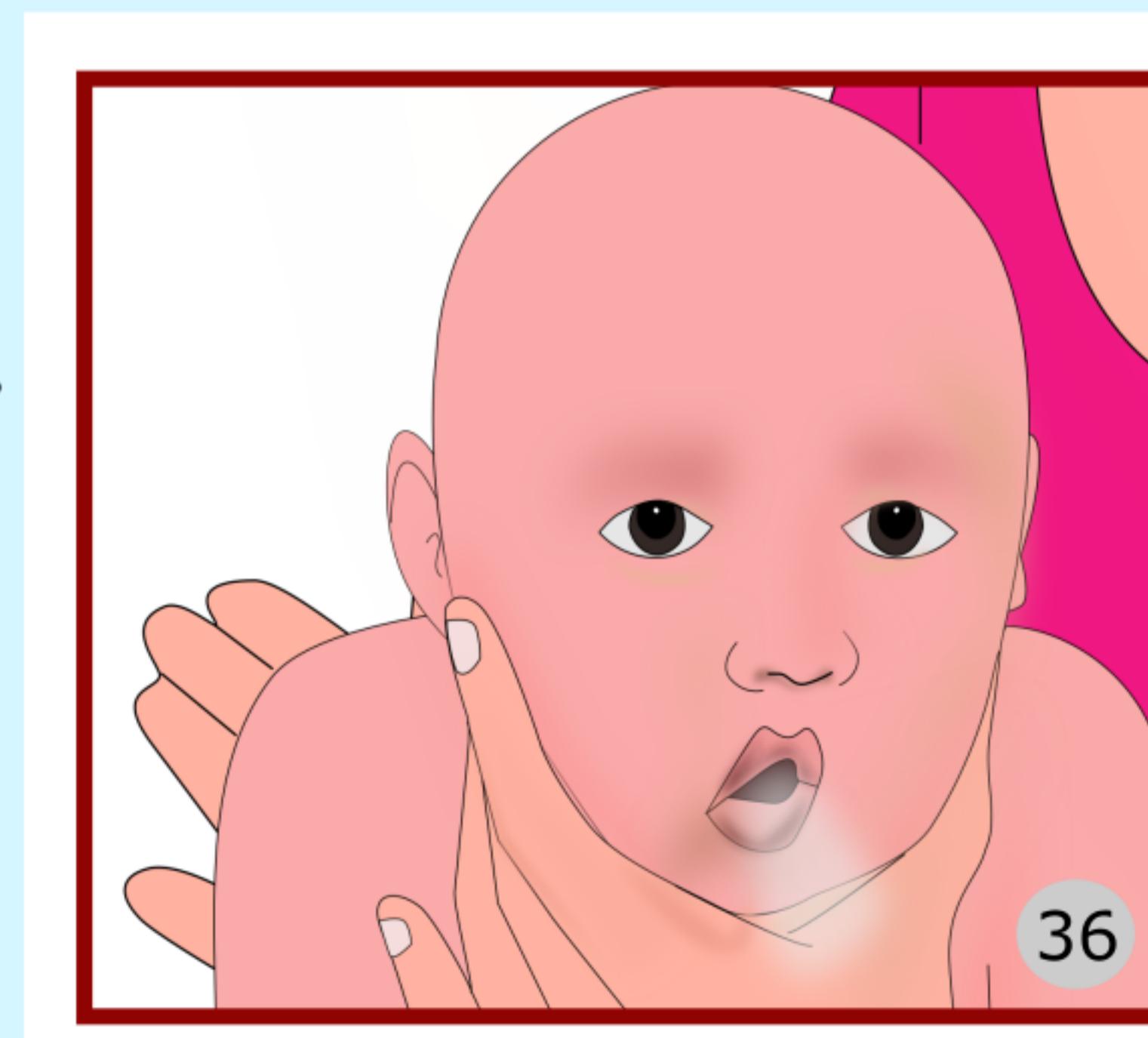

35

36. ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕುವ ಮೂದಲು ತಾಯಿ ಮನುವನ್ನು ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ತೇಗು ತರಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಳು ಆರಾಮಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂಗೆ ಮಾಡಲು ತಾಯಿ ತನ್ನ ಕೃಯನ್ನು ಮನುವಿನ ಗದ್ದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು ಇನ್ನೊಂದು ಕೃಯಿಂದ ಅದರ ಬೆನ್ನನ್ನು ೨-೩(2-3) ಸಾರಿ ತಟ್ಟಬೇಕು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನು ಕಣ್ಣ ತೆರೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು.

35

36

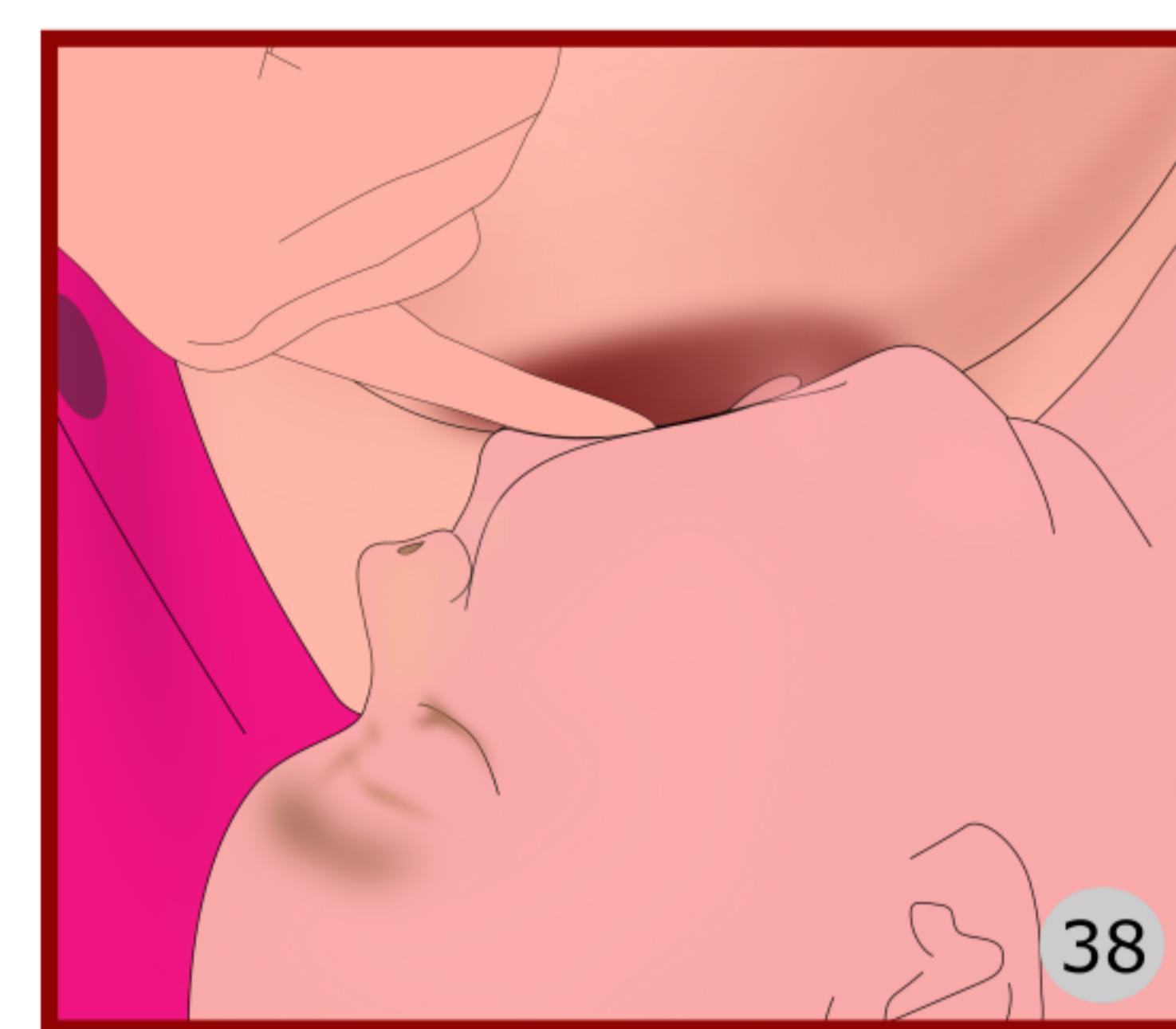
36

37. ಮಗು ಹಾಲುಣಿಸುವಾಗ ಮಲಗಿ ಇದ್ದರೆ ತಾಯಿ ಅದರ ಪಾದವನ್ನು ಅಥವಾ ಬೆನ್ನನ್ನು ಸವರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಗುವನ್ನು ತೇಗು ಬರುವ ತರಹ ಕೂರಿಸಬೇಕು.

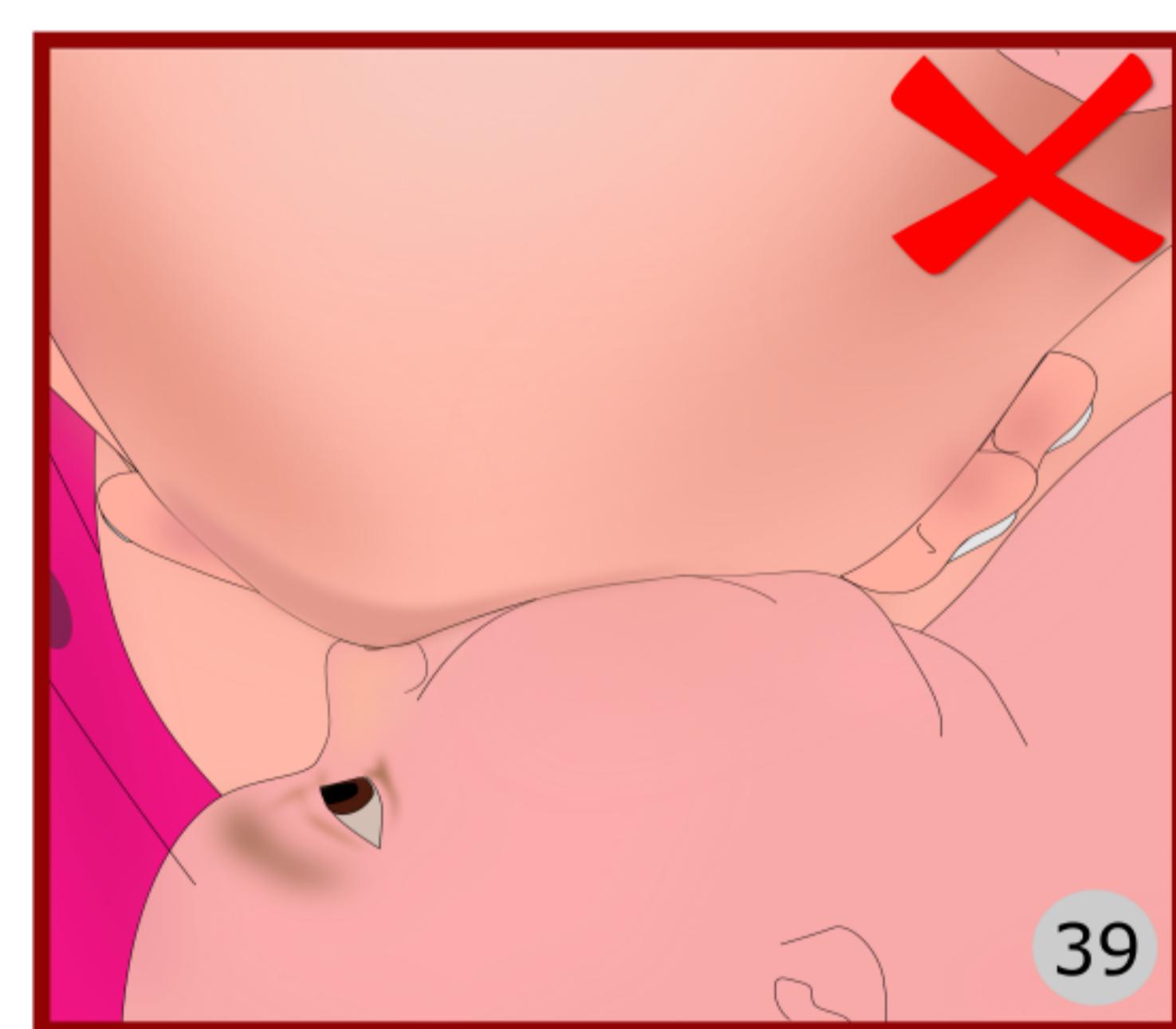
37

38. ಕೆಲವೋಮೈ ಮಗು ತೊಟ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಹಾಲುಣಿಸುವಾಗ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ತಾಯಿ ತನ್ನ ಕಿರುಬೆರಳನ್ನು ಮಗುವಿನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಮೊಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಬೇಕು.

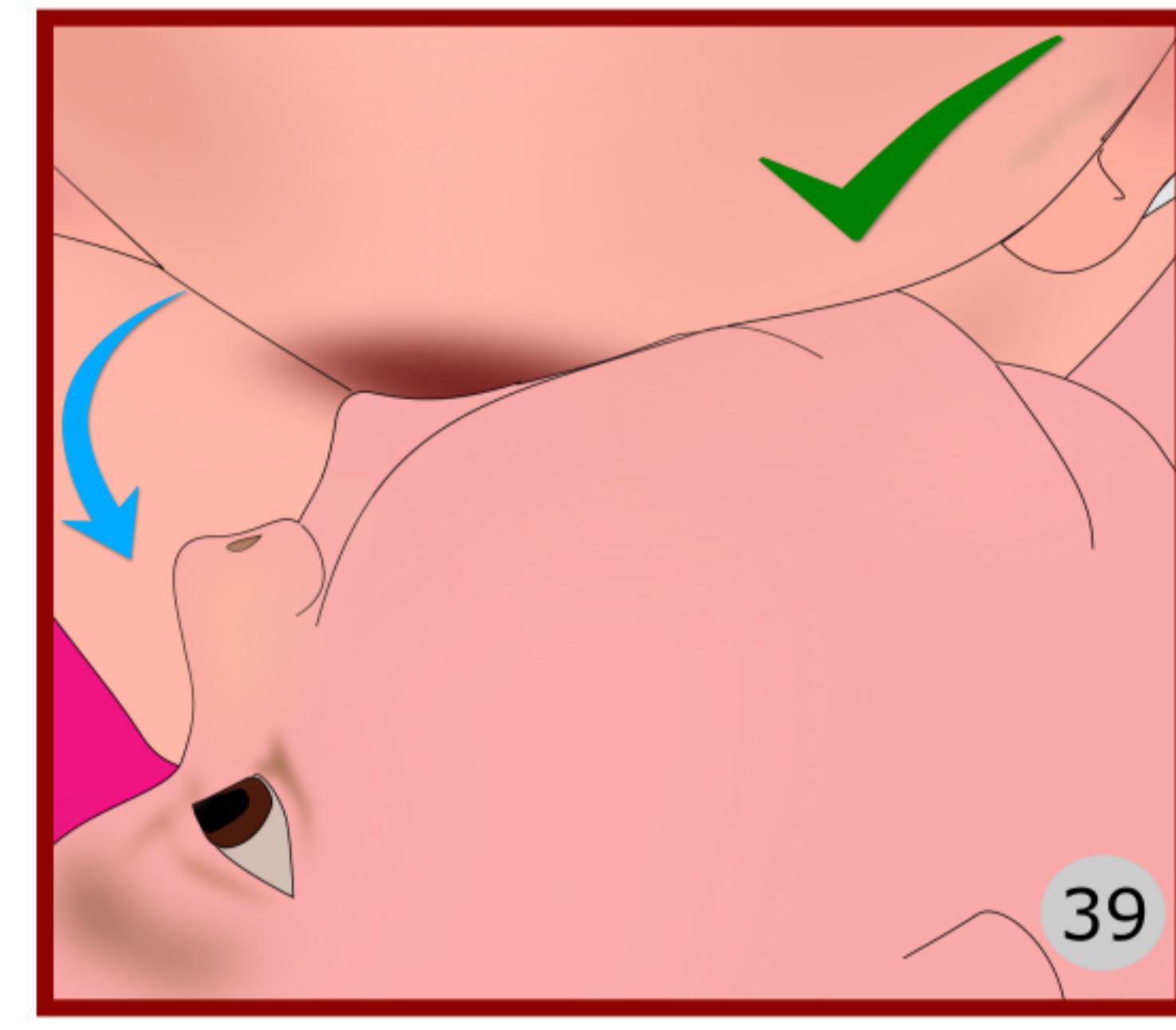
38

39. ಮಗುವಿನ ಮೂಗು ಮೊಲೆಗೆ ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದೆ ಅದರ ಕತ್ತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿ ಅದರ ಗದ್ದವನ್ನು ಮೊಲೆಗೆ ಒತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗು ಇದರಿಂದ ಹಣ್ಣಭಾಗ ಮೊಲೆಯಿಂದ ದೂರಬರುತ್ತದೆ.

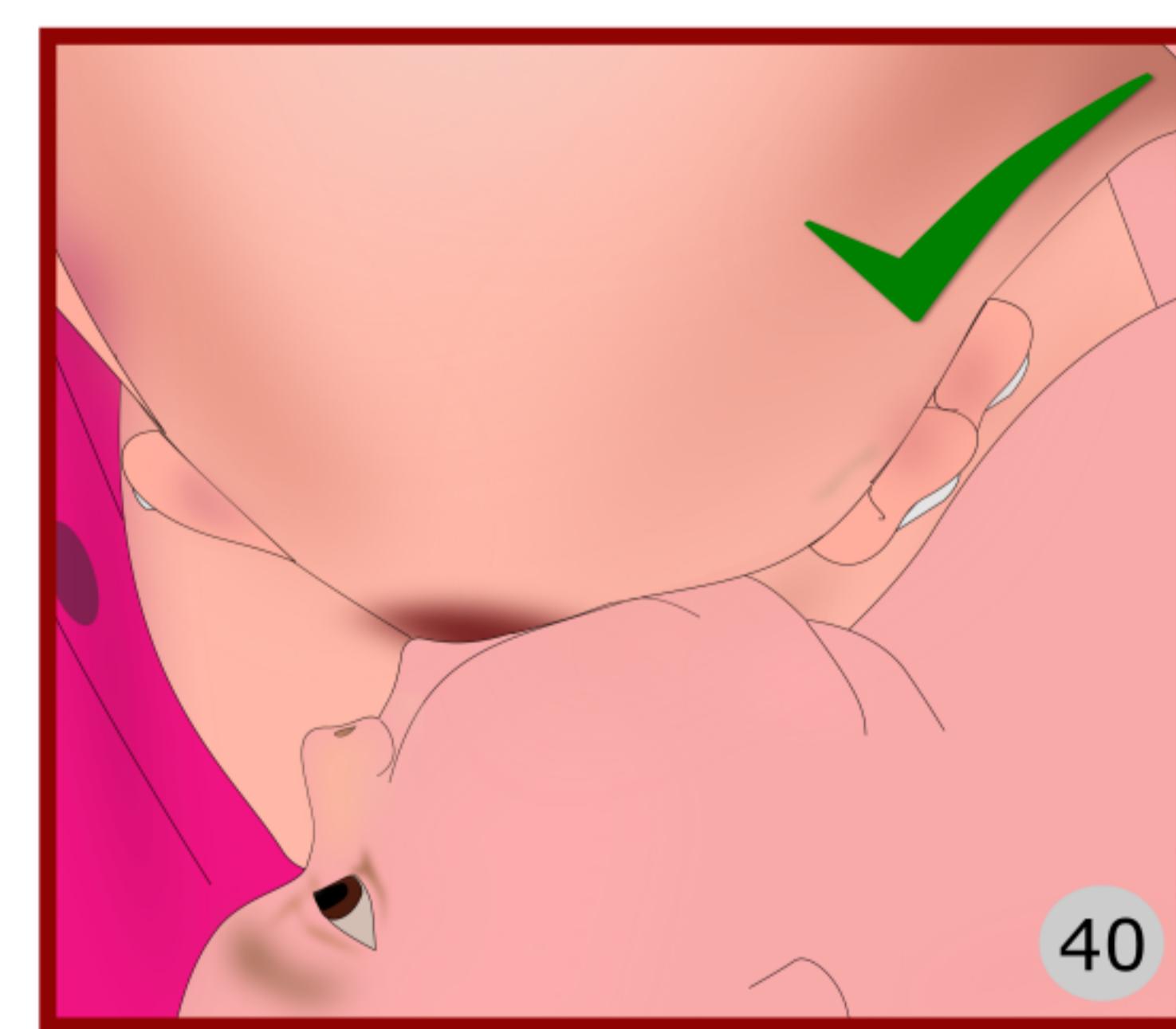
39

40. ಮಗು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಗಲ್ಲು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಗುಳಿ ಇರಬಾರದು, ಜೋರಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ಸದ್ಗು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಲು ನುಂಗುವಾಗ ಮಗುವಿನ ಗದ್ದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಇಂಧಿಯುತ್ತದೆ.

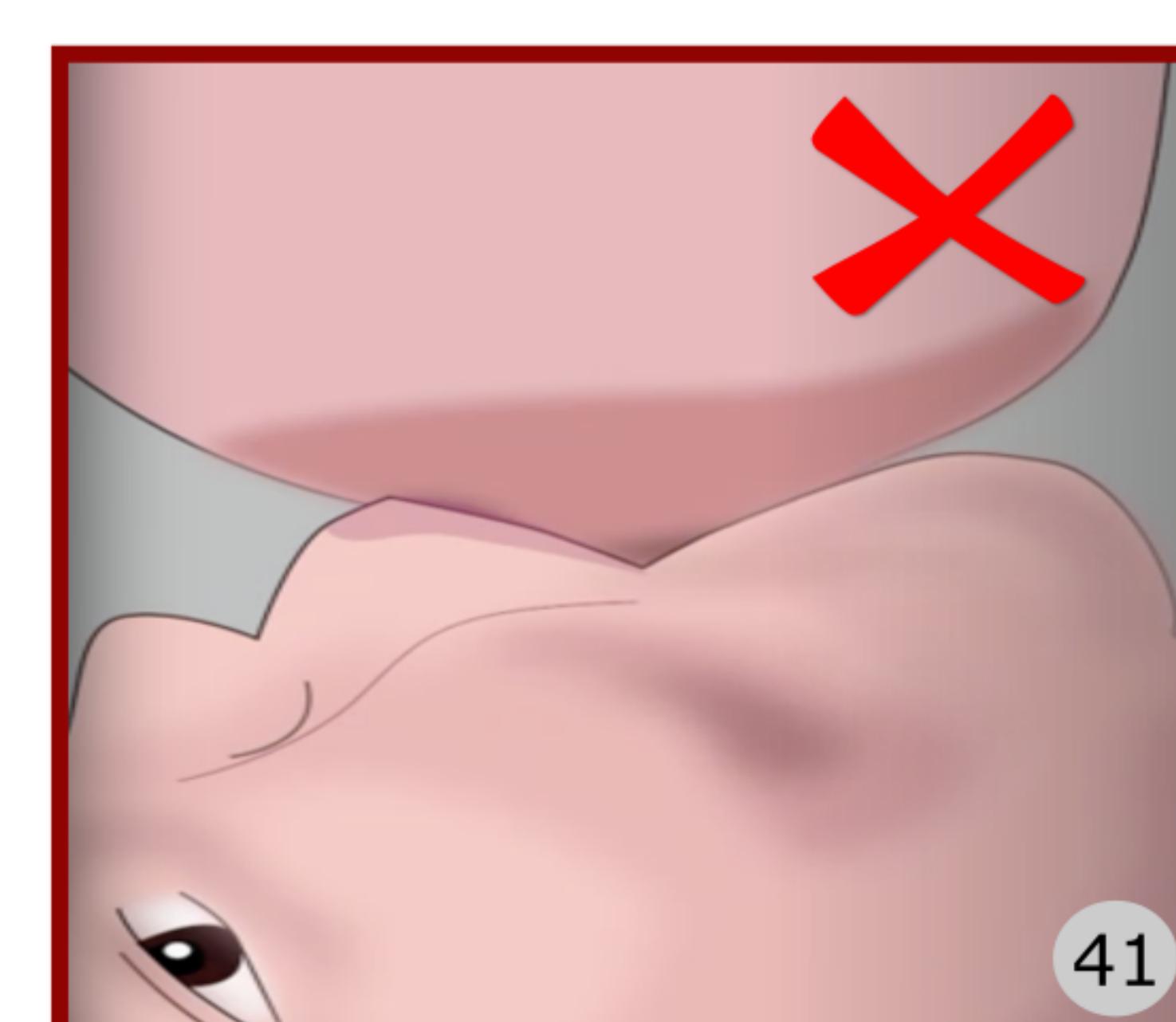

39

41. ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವಾಗ ಮಗುವಿನ ಕೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಗುಳಿಕಂಡರೆ ಅದು ತೊಟ್ಟನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದಧ್ರೆ. ಎರಿಯೋಲಾ ಮೇಲಿನ ಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಅಥವಾ ಮಗುವಿನ ತುಟಿ ಹಾಗು ಗದ್ದವು ತಾಯಿಯ ಎದೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂಟಿಲ್ಲ/ಮುಟ್ಟತ್ತಿಲ್ಲಎಂದಧ್ರೆ.

40

41

42. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ೧೪(24) ತಾಷಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯು ಗೊಂ(10) ರಿಂದ ಇಗೊ(12) ಬೊರಿ ಹಾಲುಣಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ೨(3) ರಿಂದ ೪(4) ಬಾರಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಕುಡಿಸಬೇಕು.

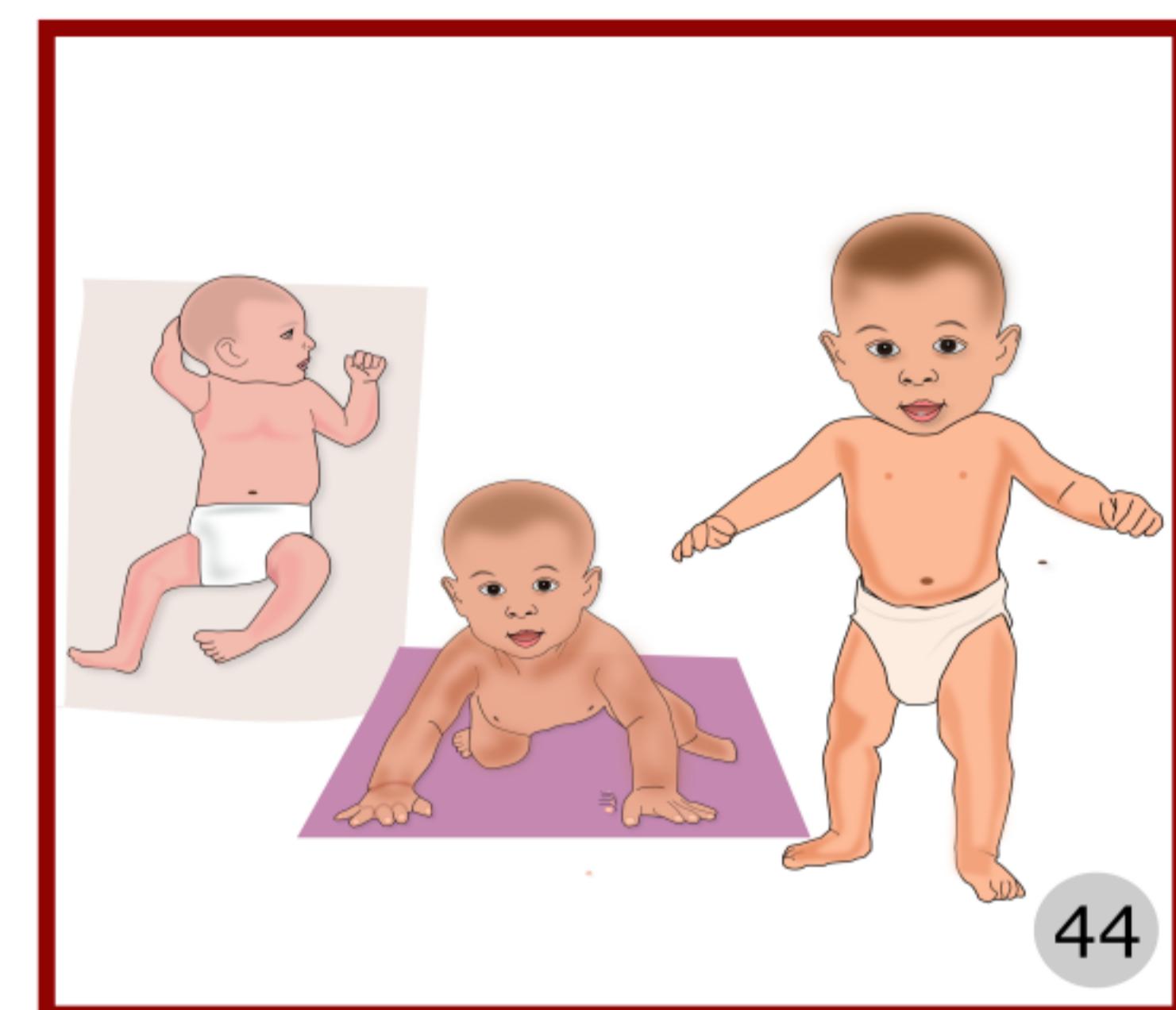
42

43. ಮೂರು ಈ(6) ತಿಂಗಳು ಮಗುವಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎದೆಹಾಲುಣಿಸಬೇಕು. ತದನಂತರ ಹಾಲುಣಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಪೂರಕ ಆಹಾರ ೨(2) ವಷ್ಟೆ ತನಕ ಕೊಡಬೇಕು.

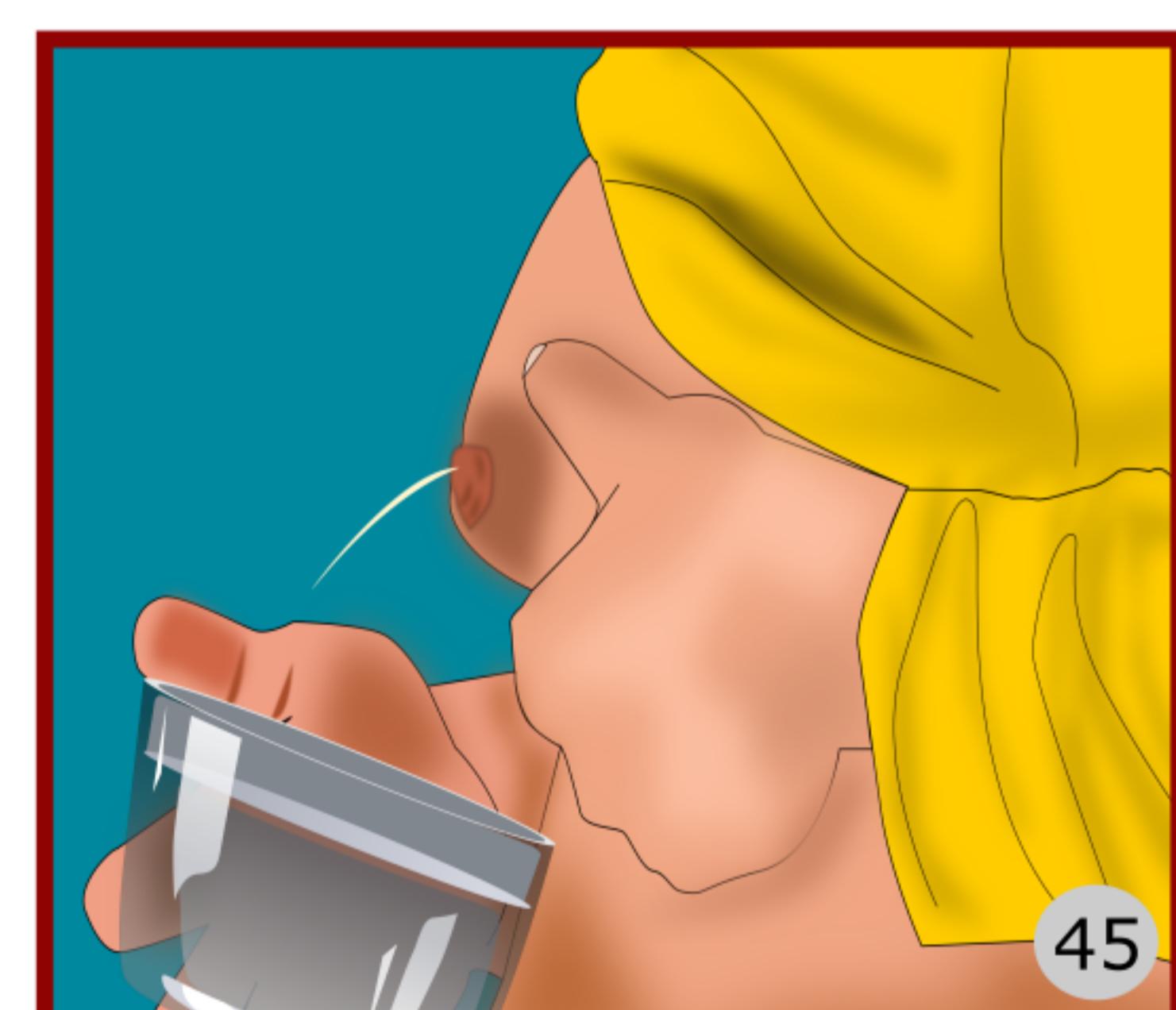
43

44. ಮಗು ೨(2) ವಾರದಲ್ಲಿ, ೪(6) ವಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗು ೨(3) ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎದೆ ಹಾಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೆದೇ ಪೆದೇ ಹಾಲುಣಿಸುವುದರ ಜೊತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹೊತ್ತು ಕುಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ಹಾಲುಣಿಸುವೆ ಕಲೆಯೆನ್ನು ತಾಯಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕು.

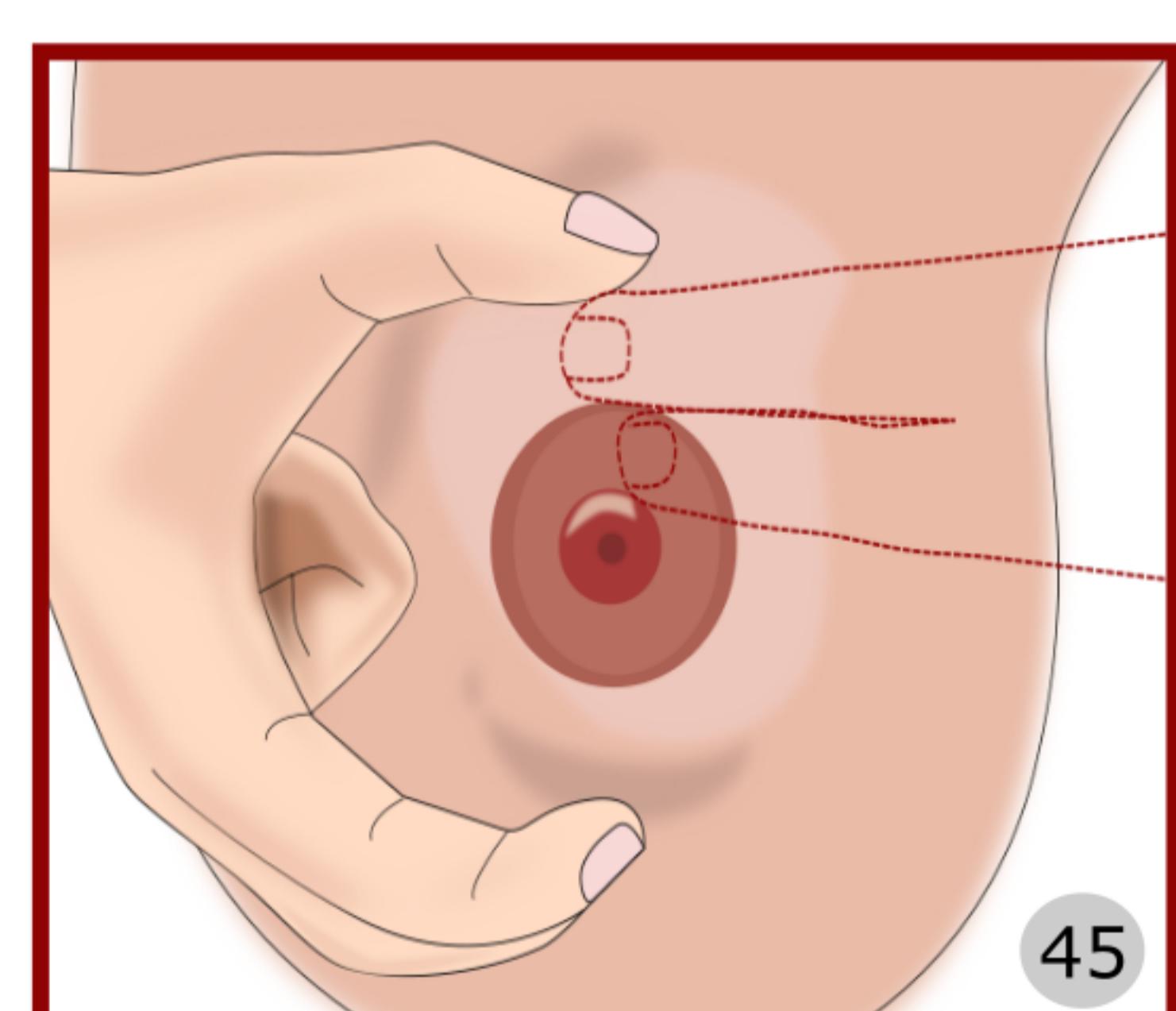

44

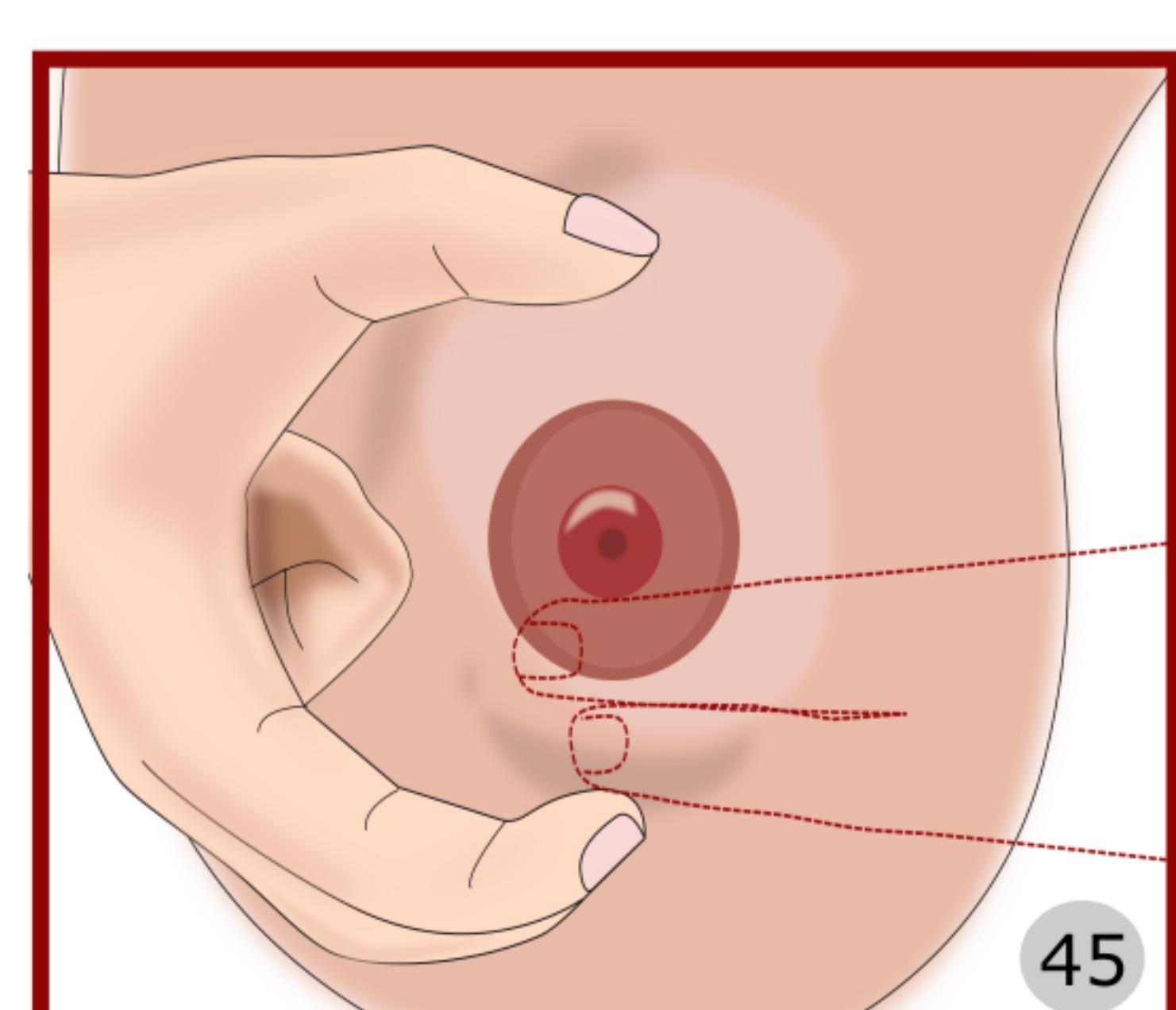
45. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾಯಿ ಎದೆ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಅವಳ ಕ್ಯಾಯಿಯೊಬ್ಬೆರಳು, ತೊಟ್ಟು, ಉಳಿದ ಬೆರಳುಗಳು ಸಮಾನೊಂತರವಾಗಿರಬೇಕು. ತೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚೆರಳು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಬೆರಳುಗಳ ಮಧ್ಯ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅದರೇಧ್ಯ ಎಲದರ ನಡುವೆ ಎರಡು ಬೆರಳುಗಳ ಅಂತರ ಇರಬೇಕು. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಬೆರಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಾಗು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೊಟ್ಟನ್ನು ಎದೆಯ ಕಡೆ ಒತ್ತಬೇಕು ನಂತರ ಕ್ಯಾಯಿಸಿದೆ ಮೂಲೆಯನ್ನು ನೇರಿಸಿದೆ ಹೆಚ್ಚೆರಳು ಹಾಗು ಉಳಿದ ಬೆರಳಿನಿಂದ ಬಿಡಬೇಕು. ಈ ತರ ಎದೆಹಾಲನ್ನು ತಾಯಿ ತೆಗೆಯಬಹುದು ಹಾಗು ಅದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಅಥವಾ ತೆಳುವಾದ ಹಾಲು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು.

45

45

45

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ, ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ಇಮೇಲ್: health@spoken-tutorial.org

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: <https://health.spoken-tutorial.org>

ದೂರವಾಣಿ: 1800-267-7782

ಯುಟ್ಯೂಬ್ ಚಾನೆಲ್: Health Spoken Tutorial - IIT Bombay